

სპორტბიულნი

ეროვნული
გიგანტი

სპორტული გაზეთი გამოიცემა 1990 წლის 28 დეკემბრიდან პარასკევი, 14 ივლისი 1995 № 41 (179) ფასი 1000 მან ან ფარდი კუპ

უფასო თასი

დინამო -

ბოტევი

სამტრედია -

პარლარი

თასების თასი

ბათუმი -

ობილიცი

ფენევის ოტელ „პილტონში“ მერაბ ჟორდანიასთან ორიოდ ნუთით ტელეფონით საუბრისას შევიტყვეთ, რომ მას უკვე დაუზუსტებია ყველა დეტალი პლონდის „ბოტევის“ ხელშეკრულებასთან 8 აგვისტოს პლონდში და 22-ში თბილისში მატჩების თაობაზე. ჟორდანიას

თქმით, მისთვის მოულოდნელი ყოფილა „დინამოს“ საკვალიფიკაციო ეტაპში ჩართვა, რაკილა ამის თაობაზე უფასო წინასწარ არაფერი უცნობებია. მერაბ ჟორდანიას თბილისში 19 ივლისს ჩამოვა და მასთან ინტერვიუსაც შემოგთავაზებთ... ჯერ არაა ცნობილი, სად გამართავს საშინაო

მატჩს „სამტრედია“. ეს საკითხი გუშინ უნდა გაერკვია „სამტრედის“ პრეზიდენტს ტარიელ ჩაჩუას. შევიტყვეთ ისიც, რომ სეზონს გიორგი ქინქლაძე ალბათ „მანჩესტერ სიტიში“ დაინწყებს. გიორგი ახლა მოსკოვშია. ყველაფერი ორ დღეში გაირკვევა.

ევროტურნირების შესარჩავი წრის წილისყრა

უფასო თასი. 8, 22 აგვისტო

ვარდარი (სკოპიე, მაკედონია) - სამტრედია (საქართველო)
ბოტევი (პლონდოვი, ბულგარეთი) - დინამო (თბილისი, საქართველო)
ერზერ (შვედეთი) - აგენი (ბელგია, ლუქსემბურგი)
ტ.პ. (ტამპერე, ფინეთი) - ვიკინგი (სტავანგერი, ნორვეგია)
ბანგორ სიტი (უელსი) - ვიძევი (ლომი, პოლონეთი)
შელბურნი (ირლანდია) - აკრანსი (ისლანდია)
გლენსაუნი (ჩრდ. ირლანდია) - პ.პ. (ტორსჰავენი, ფარერები)
ბრონდბიუ (დანია) - ინკარას-გრიდასი (ლატვია)
ლილესტრეტი (ნორვეგია) - ფლორა (ტალინი, ესტონეთი)
მონტრეალ (შოტლანდია) - მიუპა (ფინეთი)
სკონტო (რიგა, ლატვია) - მარიბორი (ბრანიცი, სლოვენია)
შტერმი (გრაცი, ავსტრია) - სლავია (პრაღა, ჩეხეთი)
ფენსი (ემი, ლუქსემბურგი) - ლუგანო (შვეიცარია)
სლოვანი (ბრატისლავა, სლოვაკეთი) - ოსიეკი (ზორგატა)
დანდალი (ირლანდია) - მალბიო (შვედეთი)
კრუზიდეისი (ჩრდ. ირლანდია) - სილვერბორგი (დანია)
ფენსი (პორტ ტალბოტი, უელსი) - რ.ა.ფ. (რიგა, ლატვია)
რეის როვერზი (შოტლანდია) - გოტუ (ფარერები)
სლავია (სოფია, ბულგარეთი) - ოლიმპიკოსი (პირეისი, საბერძნეთი)
ზიმბრუ (კიშინიოვი, მოლდოვა) - ჰაპოელი (თელ-ავივი, ისრაელი)
სპარტა (პრაღა, ჩეხეთი) - გალათასრაი (სტამბული, თურქეთი)
ომონია (ნიქოზია, კვიპროსი) - შლიემა უინდერერსი (მალტა)
კომიცი (სლოვაკეთი) - უიკემპტი (ბელაპეშტი, უნგრეთი)
უნივერსიტეტი (კრაიოვა, რუმინეთი) - დინამო (მინსკი, ბელარუსი)
ფენერბაჰი (სტამბული, თურქეთი) - პარტიზანი (ტირანა, ალბანეთი)
აპოლონი (ათენი, საბერძნეთი) - ოლიმპია (ლიუბლანა, სლოვენია)
ტრევენი (ბელგარეთი, იუგოსლავია) - ქსამპსი (ნოიშტატი, შვეიცარია)
პიბერნანსი (მალტა) - ჩერნომორეცი (ოდესა, უკრაინა)
ქიოფი (განჯა, აზერბაიჯანი) - აუსტრია (ვენა, ავსტრია)
ტირანა (ალბანეთი) - ჰაპოელი (ბერგ შევა, ისრაელი)
ლეგია (სოფია, ბულგარეთი) - დინამო (ბუქარესტი, რუმინეთი)
ზაგლებე (ლუბინი, პოლონეთი) - შირაქი (ერევანი, სომხეთი)

თასების თასი. 10, 24 აგვისტო

ობილიცი (ბულგარეთი, იუგოსლავია) - ბათუმი (საქართველო)
ტილიგული (ტირასპოლი, მოლდოვა) - სიონი (შვეიცარია)
ვაც სამსუნგი (უნგრეთი) - სილესი (მაკედონია)
ტ.პ.ს. ტურკუ (ფინეთი) - ტეუტა (დურეში, ალბანეთი)
ვალეკი (ლინტენშტაინი) - პრადეც კარლოვე (ჩეხეთი)
აპოელი (ნიქოზია, კვიპროსი) - ნეფთი (ბაქო, აზერბაიჯანი)
რეკსემ ონანტედი (უელსი) - პეტროლუ (პლონდოვი, რუმინეთი)
ვალეტა (მალტა) - ინტერი (ბრატისლავა, სლოვაკეთი)
მასტიორი (დონეცი, უკრაინა) - ლინფილდი (ბელფასტი, ჩრდ. ირლანდია)
ვალდისი (ვილნიუსი, ლიტვა) - შურა (მურესკა სობოტა, სლოვენია)
გ.კ.ს. (კატოვიცი, პოლონეთი) - არარატი (ერევანი, სომხეთი)
ლოკოლოტივი (სოფია, ბულგარეთი) - დერი სიტი (ირლანდია)
მაკაბი (აიფა, ისრაელი) - კ.ა. (კლავსივი, ფარერები)
დინამო-93 (მინსკი, ბელარუსი) - მოლდე (ნორვეგია)
გრევენმაზერი (ლუქსემბურგი) - რეიკიავიკი (ისლანდია)
დაგ. (ლეიპაი, ლატვია) - ლანტანა (ესტონეთი)

ჩემპიონთა თასი. 9, 23 აგვისტო

გრასპოპერსი (ციურიხი, შვეიცარია) - მაკაბი (თელ-ავივი, ისრაელი)
რეინჯერსი (გლაზგო, შოტლანდია) - ანორთოსისი (ფამაგუსტა, კვიპროსი)
ლუგია (ვარშავა, პოლონეთი) - გიოტებორგი (შვედეთი)
კანინი (ზალცბურგი, ავსტრია) - სტეუა (ბუქარესტი, რუმინეთი)
დინამო (კიევი, უკრაინა) - ოლბორგი (დანია)
რუსენბორგი (ნორვეგია) - ბეშიქთაში (სტამბული, თურქეთი)
ანდერლხტი (ბრიუსელი, ბელგია) - ფერენცვაროში (ბუდაპეშტი, უნგრეთი)
პანათინაიკოსი (ათენი, საბერძნეთი) - ჰაღლეი (სალიტი, ზორგატა)

ნემსაპე -

«ჰომბურგში».

ჯერ მოარჩენენ,

მერე ათამაშებენ

როგორც „დინამოს“ დირექტორატის წევრებმა, უნა მალაზონიამ და ლერი სულაბერიძემ გაცნობეს, გერმანიას წასული გიორგი ნემსაძე მეორე ბუნდესლიგის „ჰომბურგში“ ჩარიცხულა. ამავე გუნდში ითამაშებენ რეზო არველაძე და ნიკა ჩხეიძე. ამ სამეფოს უკვე უთამაშია ერთი საკონტროლო მატჩი „ნოიენვიკინგთან“, რომელშიც მეორე ბიგავა და დიმიტრი პაპავა გამოდიან. უახლოესი ოფიციალური მატჩი „ჰომბურგს“, რომელსაც სიმონსენისდრიინდელი „ბორუსიას“ შეკარე სულე წვრთნის, პირველ ბუნდესლიგაში ახალგადასულ „ზანქტ პაულისთან“ ექნება გერმანიის თასზე. „ჰომბურგს“ ქართველების გარდა კიდევ ერთი ბრაზილიელი ჰყავს.

„ჰომბურგის“ ექიმებს უთქვამთ, ნემსაძეს ფეხის ერთ-ერთი კუნთი მცირედ ატროფირებული აქვს და ერთი კვირიდან აღდგენით კურსს საჭიროებს.

პიუღოში კი გავიღალეთ

ერთი ოქრო, ერთი ვერცხლი, სამი ბრინჯაო, ზედაც გუნდური პიუღო ადგილი მედლების ოდენობით - გულის გამზარებული და ძველი დიდების გამსვენებული შედეგია ნამდვილად. ასე ზედამხედველური მოეგზავნება ინგლისის ქალაქ ბათიდან, ევროპის ახალგაზრდობის III ოლიმპიური დღეებიდან ქართველი ძიუდოისტები. პირველი მედალი რომ ფირუზ ტყემელაშვილის (50 კგ) ვერცხლი იყო, ეს უკვე გაცნობიერებული ფაქტი იყო. მეორე კი დავით ჯავახიშვილის (55) ოქროს ჯერად დადგა. ამით მონაგარს ლევან სულხანიშვილმა (71), ირაკლი სირაძემ (78) და გიორგი გუგავამ (მძიმე) თავის წილად თითო-თითო ბრინჯაო დაამატეს. ბრინჯაოს მედლის მოპოვების შანსი აქვს ზოგბურთელ ირაკლი უშაგეშვილსაც - ირაკლიმ სამი წრე მოიგო, მეორე კი დამარცხდა, მაგრამ III ადგილის მოსაპოვებლად იბრძვის.

მერაბ რატიშვილი, ბათიდან

ერთი - აპერი.

ერთი - იმერი

საკალაბურთო ევროტურნირებში წაუღეს ორი ქართული გუნდი ითამაშეს, დანარჩენებს უფულობის გამო მონაწილეობაზე უარი განუცხადებიათ. ევროპის გაერთიანებული ჩემპიონატის პირველ წრეში საქართველოს ჩემპიონი „გოთა“ 7 სექტემბერს კაუნასის „ვალგირისს“ მიიღებს, 14 სექტემბერს კი ლიტვაში ითამაშებს.

ქუთაისის „მეობა“ კალთა რონკეტის თასზე მეორე ეტაპიდან ჩაებნება: 27 სექტემბერს თურქეთის „ბოთასს“ უმასპინძლებს, 4 ოქტომბერს კი სტუმრად ეწვევა.

ბოტევი (პლოვდივი, ბულგარეთი)

ბულგარეთის ერთ-ერთი უძველესი კლუბი 1912 წელს დაარსდა. 1967 წელს გაერთიანდა პლოვდივის სამი გუნდი — „ბოტევი“, „სპარტაკი“, „აკადემიკი“ და მას „ბოტევი“ ეწოდა. ამ სახელით გუნდი 1989 წლამდე ასპარეზობდა. შემდეგ კი ისევ ძველი სახელი „ბოტევი“ დაიბრუნა. სხვა კლუბებთან გაერთიანება და სახელების ხშირი ცვლა ამ გუნდისთვის უცხო არც მანამდე ყოფილა: 1944 წელს მას „შინკა“ შეუამაზნა, 1947 წელს — „სტეფან კირაჯიევი“, ხოლო 1949-1956 წლებში ДНВ, ДНА და СКНА — სახელით გამოდიოდა. ბულგარეთის სამეზოს (1929, 1967, 1985) ჩემპიონი და თასის ორგზის (1962, 1981) მფლობელია. გარდა ამისა, ორჯერ (1963, 1986) იყო მეორე და 8-ჯერ (1955, 1961, 1981, 1983, 1987, 1988, 1993, 1995) მესამე პრიზიორი, 5-ჯერ გავიდა ქვეყნის თასის ფინალში (1947, 1956, 1963, 1964, 1995). 1972 წელს ბალკანეთის ქვეყნების საკლუბო თასიც მოიგო.

კლუბის ტრადიციული ფორმა ყვითელი მაისურები და შავი ტრუსები. თამაშობს

„ზრისტო ბოტევის“ სახელობის სტადიონზე (40 000), ზოგიერთმატის კი ქალაქის „ცხრა სექტემბრის“ (36 000) სტადიონზეც ატარებს.

სხვადასხვა დროს გუნდის ღირსება დაუცავთ ცნობილ ფეხბურთელებს გიორგი ასპარუხოვს (თამაშობდა 1961-63 წლებში), დინკო დერმენჯიევს — 1974 წლის ბულგარეთის საუკეთესო ფეხბურთელს, კლუბის რეკორდსმენს ჩატარებული მატჩების (447) და გატანილი გოლების (194) ოდენობით, ვიდენ აპოსტოლოვს (1962-1977) — ქვეყნის 1971 წლის საუკეთესო ფეხბურთელს, გიორგი სლაგოვს (1977-80, 1981-882) — 1981 წლის „ოქროს ბუცის“ მფლობელს, კოსტადინ კოსტადინოვს — 1986 მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილეს.

ბულგარეთის ჩემპიონის ტიტული 1985 წელს კლუბმა შემთხვევით დაისაკუთრა — ჩემპიონატის დასრულების შემდეგ მხოლოდ მესამე ადგილზე იყო, მას სოფიის გუნდები ცსკა და ლევსკი უსწრებდნენ. სწორედ ეს გუნდები შეხვდნენ თასის გა-

თამაშების ფინალში, რომელიც სკანდალურად დამთავრდა. სოფიის გუნდებს ჩამოერთვათ პირველი-მეორე ადგილები და პლოვდივლებს ბრინჯაო ოქროდ ექცათ.

ევროპის საკლუბო ტურნირებში „ბოტევი“ მეთერთმეტედ გამოვა. წინა 13 გათამაშებაში (2-ჯერ ჩემპიონთა თასზე, 3-ჯერ თასების თასზე, 8-ჯერ უეფას თასზე) მათ მხოლოდ ერთხელ მოახერხეს მეოთხედფინალში გასვლა (1962-63 თთ), მხოლოდ ორჯერ ითამაშეს მეორე ეტაპზე, 10-ჯერ კი საწყის ეტაპზე გამოეთიშნენ ასპარეზობას. ამ ტურნირებში გუნდის საუკეთესო ბომბარდირია ბულგარეთის ყველა დროის ერთ-ერთი უდიდესი ფეხბურთელი გიორგი ასპარუხოვი, რომელმაც სწორედ იმ ერთ, პლოვდივლთათვის წარმატებულ გათამაშებაში მიიღო მონაწილეობა და 6 გოლიც გაიტანა 4-4 გოლი გაიტანეს გ. პოპოვმა, პაშევმა, გეორგიევმა, ბაკლოვმა.

„ბოტევი“ საკმაოდ სტაბილური გუნდია და თუ ყოველ წელს ჩემპიონობისათვის არ იბრძვის, საპრიზო ადგილების ერთ-ერთი მთავარი პრეტენდენტია. ამას დასტურებს ბოლო ხუთ წელიწადში მიღწეული შედეგებიც: 1991 წელს — მე-5 ადგილი, 1992 — 4, 1993 — 3, 1994 — 3. ბოლო ჩემპიონატში გუნდმა 30 თამაშიდან 18 მოიგო, 6 ფრედ დაამთავრა და 6 წაგო, ბურთების სხვაობა 66-31, მოაგროვა 60 ქულა. პირველ ორ პრიზიორს პლოვდივლები საკმაოდ ჩამორჩნენ — შესაბამისად, 19 და 8 ქულით, თუმცა მეოთხე ადგილზე გასულს თვითონაც 7 ქულით გაუსწრეს. ამავე დროს „ბოტევი“ ქვეყნის თასის ფინალშიც გავიდა, აქ კი ჩემპიონატის მეორე პრიზიორთან, სოფიის „ლოკომოტივთან“ 2:4 დამარცხდა. შედეგიანობით ბოტეველები მხოლოდ ჩემპიონ „ლევსკი — სპარტაკს“ ჩამორჩნენ, გამგებელი ბურთებით კი ისევ პირველ ორ გუნდს.

პლოვდივი დიდი საფეხბურთო ტრადიციების ქალაქია, ამჟამად აქაური სამი გუნდი გამოდის ბულგარეთის უმაღლესი ლიგაში — „ბოტევი“, „სპარტაკი“ (მე-6 ადგილი ბოლო ჩემპიონატში) და „ლოკომოტივი“ (7). „სპარტაკი“ ახლა ინტერტოტოს გათამაშებაში ასპარეზობს. 1963 წელს სწორედ პლოვდივლებმა დაიკავეს ქვეყნის ჩემპიონატში პირველი-მეორე ადგილი („სპარტაკი“ — ჩემპიონი, „ბოტევი“ — ვიცე-ჩემპიონი).

„ბოტევის“ ბულგარეთის ახლანდელ ნაკრებში ერთი წარმომადგენელი, მეკარე დიმიტარ პოპოვი ჰყავს. მან, გესსომებათ, საქართველოს ნაკრებთან სოფიის მატჩშიც მიიღო მონაწილეობა და მშრალად შეინაზა კარი. რამდენად მოახერხებს იგი ამას თბილისის „დინამოსთან“, აგვისტოს მატჩებში გამოჩნდება.

რედაქტორი

პარლარი (სპოკლე, მაკედონია)

„პარლარი“ დაარსდა 1947 წელს. 1987 წლის იუგოსლავიის ჩემპიონი და 1961 წლის თასის მფლობელი. მაკედონიის 1995 წლის ჩემპიონი. თამაშობს ქალაქის სტადიონზე (28 200).

ევროპულ ტურნირებში სამჯერ ითამაშა (თითოჯერ სამეფო ტურნირში, ორჯერ პირველ ეტაპზე დამარცხდა, ერთხელ — მეორე ეტაპზე, მესამე — 2 მატჩი, 1 ფრე, 5 წაგება, ბურთების სხვაობა 5-16. იუგოსლავიის ჩემპიონობა 1987 წელს საკმაოდ კუროზულ ვითარებაში მოიპოვა — შეჯიბრების მსვლელობაში რამდენიმე გუნდს 6-6 ქულა დააკლეს. უცნაური იყო ძალით გამგებობნებელი გუნდის შედეგიც — 34 მატჩში 15 მოგება, 8 ფრე, 11 წაგება, ბურთების სხვაობა 40-39. სამაგიეროდ, „პარლარი“ შთამბეჭდავად მოიგო მაკედონიის ბოლო ჩემპიონატი — 22 მატჩი: 18 მოგება 4 ფრე, არცერთი წაგება, ბურთების სხვაობა 61-12. „პარლარი“ მაკედონიის ნაკრების საბაზო გუნდია. ნაკრების წევრები არიან — მეკარე პეტარ მილოშევი (6.12.73), მცველები: ზორან იოვანოვსკი (21.08.72), კირე გაროზდნოვი (18.12.70), სვეტოზარ სტანკოვსკი (28.06.68), ნახევარმცველი — ზარკო სერაფიმოვსკი (03.02.71), თავდამსხმელი — გორან პეტრესკი (23.05.72).

ოზილიცი (იუგოსლავია)

თამაშობს იუგოსლავიის „ბ“ დივიზიონში, სადაც მუდმოდ ადგილზე გავიდა. 18 მატჩი: 7 მოგება, 3 ფრე, 8 წაგება, ბურთების სხვაობა 25-27. თასების თასზე გამოსვლის უფლება მოიპოვა იუგოსლავიის თასის ფინალში გასვლით, რომელშიც ქვეყნის ჩემპიონ „ცრენა ზეზდასთან“ დამარცხდა 0:4, 0:0. ევროპული ტურნირების დებიუტანტია.

«სარბიელის» რეიტინგი

სპორტის აღარცთუ ცოტა სახეობაში ურეიტინგოდ ლამისაა ნაბიჯიც ვეღარ გადაიდგას. გზებზე, ჩოგბურთი გავისვინოთ, გზებზე, ჭადრაკი, რეიტინგი, საკლუბოც და სპექტენიც, ფეხბურთშიც ერთობ მნიშვნელოვანი და ანგარიშსასწავლე ფაქტორი გახდა. შორს რა გვინდა, ჩვენი ყოფა გავისვინოთ — ბოლო ხანს ხომ სულ იმის რეკვა-ანგარიშში ვიყავით, რას და როგორ დაგვიფარებოდა უფა და ევროთასებზე რამდენი გუნდის გაყვანის უფლებას გვიბოძებდა.

დღეს გათავაზობს „სარბიელის“ რეიტინგი, რომელიც კახა ბობოხიძემ შეადგინა. ეს რეიტინგი ითვალისწინებს მხოლოდ ევროთასებზე გამართულ მატჩებს მოყოლებული 1955 წლიდან და, საჭიდადო ან საჩოგბურთო რეიტინგებისა არ იყოს, ყოველი ჩატარებული შეხვედრის შემდეგ იცვლება. ასე რომ, „ძველ დამსხურება-ნამსახურობის“ გათვალისწინებასთან ერთად იგი ერთობ დინამიურიცაა და საკმაოდ რეალურად ასახავს დღევანდელ სურათს.

პირველი ცხრილის პირველ სვეტში მითითებულია ცვლილება რეიტინგში სეზონის დაწყებისთან შედარებით, მეორე სვეტში კი გუნდის სადღესო რეიტინგი.

მეორე და მესამე ცხრილებში შეტანილია ის გუნდები, რომელთაც წლებადღელ სეზონში ყველაზე მეტად შეეცვალათ რეიტინგი — ან დანიის „ოდენსესკი“ გაუმჯობესდა, ანაც ტალინის „ნორმასკი“ გაუარესდა.

მეოთხე ცხრილში მოცემულია იმ ქვეყნების საშუალო რეიტინგი, რომელთაც სამზე მეტი გუნდი გაუყვანიათ ევროთასებზე.

ცხრილი 1

1 აიაქსი	+133	2066
2 მილანი	-101	2019
3 მარსელი	-72	2000
4 პარმა	+126	1989
5 ლევერკუზენი	+48	1956
6 იუვენტუსი	+34	1948
7 ასუ	+22	1908
8 ინტერი	-19	1894
9 ბარსელონა	-87	1889
10 არსენალი	-35	1880
11 სარაგოსა	+35	1877
12 პორტუ	-29	1866
13 ბენფიკა	-35	1862
14 კიოზენსლავტერნი	-8	1856
15 ნიუკასლი	+64	1854
16 ჩელსი	-170	1853
17 სამბდორია	-20	1852
18 აინტრახტი	-6	1849
19 გიოტებორგი	+47	1847
20 ოსერი	-54	1838
21 დორტმუნდი	+56	1835
22 რეალ-მადრიდი	-69	1824
23 კაზინო	+87	1820
24 პანათინაიკოსი	-14	1818
25 ბრონდბიუ	+14	1805

ცხრილი 2

ოდენსე (დანია)	+249
ანორთოსისი (კვიპროსი)	+240
ბოდო გლიმტი (ნორვეგია)	+220
ნიუშა-47 (ფინეთი)	+200
სტიაუა	+168
აუსტრია(ვენა)	+159
ჟალგირისი (ლიტვა)	+154
ნანტი	+142
აიაქსი	+133
პარმა	+126
კანი	+124
ადმირა (ავსტრია)	+112
ბტ (ფარერები)	+110
ვიტტორია (ჩეხეთი)	+105
პიბერნიანი (მალტა)	+100
ავიკი (საბერძნეთი)	+100
ბრანიკი (სლოვენია)	+100

ცხრილი 3

ნორმა (ესტონეთი)	-190
ჩელსი	-170
ბერი თაუნი (უელსი)	-159
შუმენი (ბულგარეთი)	-157
ინტერი (უელსი)	-147
ოლიმპია (ლატვია)	-142
დინამო (მინსკი)	-135
ლინფილდი	-131
ანტვერპენი	-127
თურანი (აზერბაიჯანი)	-124
ინტერი (სლოვაკეთი)	-118
შემოკ როვერსი (ირლანდია)	-114
ლევია (პოლონეთი)	-111
ბლემერნი	-10
მილანი	-1

ტურისტული ფირმა „იპელი 92“

გათავაზობთ ორკვირიან საგზურს ბულგარეთში დასვენებით და ღვათიან ფასებში: „ოქროს ქეიშები“

გასვლა 28 ივლისს. საბურთების მიღება სასწრაფოა. ჩვენი სამართია: ა. ყაზბეგის (ყოფილი პავლოვის) №42 ტელ: 39-84, 39-24-32, 30-49-49, 39-07-08

„ბოტევი“ ევროპულ ტურნირებში

ჩემპიონთა თასი

1967-68
თრაკია — რაბიდი (ბუქარესტი, რუმინეთი) 2:0 (დერმენჯიევი, პოპოვი), 0:3 (1985-86)
თრაკია — გეტებორგი (შვედეთი) 2:3 (სიმოვი, კოსტადინოვი), 1:2 (გოსპოდინოვი)

თასების თასი

1962-63
ბოტევი — სტიაუა (რუმინეთი) 2:3 (ასპარუხოვი-2), 5:1 (ასპარუხოვი 3, აპოსტოლოვი, დერმენჯიევი).
ბოტევი — შემოკ როვერსი (ირლანდია) 4:0 (პოპოვი 2, ასპარუხოვი, პეშევი), 1:0 (პეშევი)
ბოტევი — ატლანტიკო (მადრიდი, ესპანეთი) 1:1 (პეშევი), 0:4 (1981-82)
თრაკია — ბარსელონა (ესპანეთი) 1:4 (სლაგოვი), 1:0 (სლაგოვი) (1984-85)
თრაკია — უნიონი (ლუქსემბურგი) 4:0 (პაშევი, სტიონოვი, გეორგიევი, კოსტადინოვი), 1:1 (სტიონოვი)
თრაკია — ბაიერნი (გერმანია) 1:4 (გეორგიევი), 2:0 (პაშევი, კოსტადინოვი)

უეფას თასი

1968-69
თრაკია — რეალი (სარაგოსა, ესპანეთი) 3:1 (გლუხჩევი, დერმენჯიევი, პოპოვი), 0:2 (1970-71)
თრაკია — ქოვენორი (ინგლისი) 1:4 (რადკოვი), 0:2 (1978-79)
თრაკია — პერტა (გერმანია) 0:0, 1:2 (არგიროვი) (1986-87)
თრაკია — პიბერნიანი (მალტა) 2:0 (ბაკლოვი 2), 8:0 (პეშევი 2, ბაჩევი, გეორგიევი, ბაკლოვი, სიმოვი, მლადენოვი).
თრაკია — პიბერნი (სპლიტი, იუგოსლავია) 1:3 (სიმოვი), 2:2 (მლადენოვი, პაშევი) (1987-88)
თრაკია — ცრენა ზეზდა (იუგოსლავია) 0:3, 2:2 (პაშევი, გიორგიევი) (1988-89)
თრაკია — დინამო (მინსკი, სსრკ) 1:2 (ზაიცევი), 0:0 (1992-93)
ბოტევი — ფენერბაჩე (თურქეთი) 1:3 (დერმენჯიევი), 2:2 (ისკრენოვი, პეტროვი) (1993-94)
ბოტევი — ოლიმპიკოსი (საბერძნეთი) 2:3 (ბაკლოვი, ზვიონევი), 1:5 (დიმიტროვი)

პილვეზ გავზრდი დარასებლიას

...1967 წლის ზაფხული იყო. რამდენიმე თბილისიდან სტუდენტები ჩამოვიდნენ, მე გარეგნულად მჭირდა, მთხევრს ფეხბურთი ვითამაშებო. ერთი კაცი გაკლდა. უცებ მინდვრის შორიდან მოგვარდნით გარეუკული ათი-თერთმეტი წლის ბიჭს მოგვარი თვალი. სტუდენტები ზომ არ გაკლდნენ. — ბიჭო გულს დაემატე. იმ დამარცხებულმა ლაწიკმა ისე ითამაშა, მეც გამაოგნა და სტუდენტებიც. რა გვქა-მეთქი, გვიტოვებ. ვიტალი ვარ, დარასებლია. მაშინ ყველას ეუხებიო სახელი გერა პირზე და რაკილა ფერიც" ზელს უყვოდა. "ეუსე-ბიო" დავარქვე, სტუდენტებიდან ზემოთ მოხვალ და გარეგნულად დაგვყვებიან-მეთქი. გადარიდა სხარულით, მინდორზე ათენ-აღამებდა. ზღვისპირას ცხოვრობდა, მამამისი ინვალიდი იყო, ოჯახში უჭირდათ, ეს კი არაფერს ღაგიღვდათ, ბურთი და მოედანი იყო მისთვის ყველაფერი. მე-ზრუნე კლასში იყო, "დინამო" რომ შევკრებო ჩემი ჩემოვანი, ვთამაშებო. სერგო კეტევა-ტეპ გვერდზე გამოიხმო და მისი ბედიც იმ დღიდან "დინამოს" დაუკავშირდა...

...მე თუ მკითხავთ, ბონდო კაკუბავს მარტო იმისთვის ვუთხრობდი, მაღალი სამწერტული ტიტული, ვიტალი დარასე-ლია რომ აღმოვაჩინა, ის ფეხბურთელი, რომელმაც ამ "აღმოჩენიდან" 14 წლის მერე ქართული ფეხბურთის ისტორიაში ჯერჯერობით უდიდესი გარი გაიტანა. ...დღის ბაზიში გულად დღე წერი-ლებს მივსვამდი. ყველა მისი წერილი და სურათი შენახული მქონდა. ჩემმა მეუ-ღელმე ფოტოები, გაზეთები და სხვა ყვე-ლაფერი, რაც ვიტალი დარასელიას ეხე-ბოდა, ერთ ადგილზე ჩაყარა. ეს ადგილი ჩემს სახლში დარჩა, რამდენიმე, ახლა-ბანს გაუგებ, ვიტალის და ვიტალი აფხაზის ხელით გამოუტანა და ახლა მოსკოვში ინახავსო. მე კი ეს ერთადერთი სურათი დარჩა მოსკოვში...

იმ დღეს სახლში ვიყავი, დარასელიას ნათესავებმა დამირიკეს, ვიტალი არ ჩანს, თქვენთან ზომ არ არისო. ღუდასთან უნდა ჩასულიყო თბილისიდან რამდენიმე დღე მერე თავისი მამა უნდა მოეხსენებინა წე-ლეუბის ზონაში. იმწამვე ვიხსენე, რა-ღაც ზოგით შემთხვევად. ერთი ავტობუს-ით უკველით ზესტაონის რაიონში, თო-რმეტი დღე ვეძებო. იმ თორმეტ დღეში მთელი ზესტაონი და ყველა იქარაი სი-ვითქმელ შემთხვევად: მთელი რაიონი და-ღვანაპირიანად ყინულით წყალში იმ-გადა დღე და ღამე, ჩამოდიდნენ სხვა რა-იონებიდანაც. რაიონთა ტეკა აღარ იყო. ბოლოს, მეტამეტე დღეს, ყველა იმდღე რომ გადგვეწერა, ვიტალის დედის ბიძამ, აფხაზმა კაცმა, ავარიის ადგილიდან ორი კილომეტრის მოშორებით ყვავილას გუნდის შენიშნა. ახლოს რომ მივიდა, ვიტალის ხელი დანახა, მანქანიდან გადმოვიყოლი. ავარიისას საფეხქლი დაურტყამს და, ასე მგონია, გონიერსეულად დაიხრჩო. ბიძა-მისმა გამოიყვანა მანქანიდან და მდინა-რუხე, ხალხმა ცოცხალი ჯაჭვი გააკეთა და ასე ხელიდან ხელით გადართვა ვიტა-ლი დარასელიას ცხედარი...

როგორც ვთქვი, აფხაზები მის საფლავს არას ერჩიან, არც დედამისისთვის დაუშა-ვებიათ რამე.

— მისი ვაჟი, ვიტალი ზნორად მინახავს მინი-ფეხბურთზე, ბოლო ხანს კი არადა შევხვედრებო. იცით მისი ასაკად-დასავალი? — ბათუმის "დინამოში" წავიდა. გარე-შეზე დიდ დატვირთვებს შეუწვევლი იყო და ახლა ადამტაციის პერიოდი აქვს. ვიტა-ლისებარ მარცხენარ და ტექნიკურია, ჩინე-ბულად ახრთვებს. ეგა, მის ასაკში მამა-მისი დიდ დატვირთვებს უკვე შეუწველი იყო და ისე გრძნობდა თავს გარეგნულად, როგორც თვეში წყალში. 17 წლის ვიტა-ლიმ ჩინებულად იცის, რომ არა აქვს უფ-ლება, ფეხბურთი არ ითამაშოს, დიდი ფე-ხბურთი...

...ვიტალის აღმოჩენა და "აღმოჩენის" და-არსება თითქმის ერთდროულად მოხდა 1967 წელს. გამთავა, ინგლისში ამბობენ "მაგნიტ" შენი ნახევარდაცა და ბეტევი, როგორი გენდი გაყავსო". ქართველებმა ეს გამოთქმა გადააკეთეს: "მითხარი, ვინა შე-ნი რაკიკომის მდევანი და ბეტევი, როგო-რი გენდი გაყავსო". მართალიც იყო: რაი-ონის პირველ კაცზე იყო ყველაფერი და-მოკიდებული. რამდენიმე იმდროინდელი დიდები გაკრამა კი ფეხბურთის ტრანს-ფერის დროს ტელევიზორს ითამაშა. მეც ავდექი და სპორტკომიტეტის თავჯ-დომარესთან, ძველ ფეხბურთელთან გივი ფლავასთან შევედი, ჩემი მწერტელის, აზიან ტეტევისას პატივსაცემად გუნდს "აზიანის" მინდა დავარქვა-მეთქი. იმწა-მხვე დამაყუდა. 22 წლისა ვიყავი მაშინ ნელ-ნელა ბავშვები წამოიხრდნენ. 1971 წელს ადგილას დახმარებით საქართვე-ლოს პირველობის მერე უკვე დავკე-მეც, მერე ადგილი დავკავეთ, მამაგა-ლი კი ყველას ვაჯობო და პირველ

ბონდო კაკუბავს ვიტალის ეს ერთადერთი, 1978 წელს გადაღებული ფოტო შემორჩა

ჯგუფში გადავიდით. მუდმივად ზუთე-ლში ვხვდებოდით. 1989 წელს, შესაძლებ-ლად, მომდევნო წელს კი ეროვნული ჩემპიონატი დაიწყო...

— პირველივე ჩემპიონატში "აზიანის" გავარდა, მაგრამ ფედერაციამ გუნდების რი-ცხვი ოცამდე გაზარდა და უმაღლეს ჯგუ-ფში ადგილიც შეიწირნენ...

— ფედერაციის თანამშრომელი ზურაბ პეტრიაშვილი კატეგორიულად წინააღ-მდევი იყო გუნდების რაოდენობის გაზრდი-სა. არადა, ზურაბს ჭაბუკებიდან ვიცნობდი, ნიჭიერ მოთამაშედაც მიმაჩნდა, რომ არა ტრავმა, შესაძლოა, დიდი ოსტატიც დამდ-გარიყო. პოდა, პეტრიაშვილი ფაქტურად, მე დამაბიარისპირადა.

ახლა ასე ვთქვით: მართალი იყო ის კაცი, მაშინ რომ არ დაგვერდებოდა დევე-ბა, ბევრი მანკიერება აღარ მოხდებოდა ქა-რთულ ფეხბურთში. გასაგარდნი უნდა გა-გარდეს...

— რამდენიმე გატარებულ ბოლო დღე-ებს როგორ გახსენებთ?

— რაც მოხდა, სიმძრადაც ვერ წარმო-ვიდგენდი. წინა დღეებში ზუგდიდში ვიყა-ვი და იმდღიდან დაბრუნდი, მეგონა ერთად დავდგებოთ ქართველები-მეთქი. მა-გრამ გაგვიჩინა? ყველაზე კრიტიკულ მა-შენებში ერთმანეთის კვლა დავიწყეთ. 29 სექტემბერამდე ფეხი არ მოვიცივლა. ამი-რანის" წარმომადგენლებს. დილას კი აფ-ხაზები ჩაუტყდნენ მშობიარეებს. სახლის გა-საღები მაგიდაზე დავდე. ფანჯარაც კი გა-კაფა და კარი ისე გაგვიუჯახნენ...

— თბილისში კი კარგად მახსოვს უოვე-ლდე ფეხბურთის ფედერაციის შენობაში ფეხით. იქ კი გენერალური მდივნის გარდა თქვენი მომავალი სამსახურით არაფერს დაინ-ტერესებულა. ბატონ დავით კვინიკაძეს ახლოს ვიცნობ და ვიცი, რომ სხვათაგან და მოკცვა არც შეეძლო. ნუთუ მარტო მი-სთვის არსებობდა კაკუბავა რამდენიმე?

— დავით კვინიკაძის მართლა დიდი მა-დლობელი ვარ. მაშინ ჩემთვის მისი ყრა-დებდა უფრო ფასიელი იყო, ვიდრე სამსა-ხური. სხვებს კი ვერ გაგამტყუებ, თანაც ყველას ვყვარ, რომ რამდენიმე დღეში ისევე უკან დაბრუნდებოდით და აღბათ ამისი ბრალი იყო.

მერე და მერე, როცა გვარიანად შევრჩი-თბილისს, მურთაზ ზურცილავამ და "შევა-რდენმა" შემიყვოდეს. ამ ხალხს თავად უჭირდა, მაგრამ მოყვასისათვის თბილი სიტყვა და ორი კაპიო მინიქ მომიბეცა.

— ახლა "ავაზს" უდგებართ სათავეში.

— "ავაზში" კლუბის პრეზიდენტმა მი-ხეილ ჯანაშვილმა მამიწიყა. გუნდს ცეკავების ზედმეტადიანი ნუგარ ელე-ნტი მფარველობდა. "ავაზს" მერე უკუ-ფიცი გამოდიოდა და საქართველოს ჭაბუ-კთა პირველობაზეც 1977-78 წლებში და-ბადებულთა შორის. ამ ახალგაზრდებმა ძა-ლზე დიდი გამოცდილება შეიძინეს და ბო-ლოს ბარე ბევრი გუნდი ვერ სჯობდა ჯგუ-ფში. ახალციხის "მესხეთს" ქელა ავა-რთვით, მან კი ახალციხელების პირველი ჯგუფის საგზური დაკარგინა. არადა, "მე-სხეთში" ძირითადად აფხაზეთის რეგიო-ნის ფეხბურთელები თამაშობდნენ, მათ შორი ჩემი აღზრდილებიც. იმაზე უფრო მე დამწყდა გული, მაგრამ რა შექნა, ამ თა-მამზე ანთებელი ბიჭებისათვის ის მეთქვა თამაში მიეცით-მეთქი? ბოლოს მართლა ძალზე საინტერესო კოლეგები შეიქრა. ამაში კი ვეტყვარან ზვიან ქასრავილის მო-სვლამაც ითამაშა დიდი როლი. იგი ამ ახა-ლგაზრდათა ენერგიის შემდგომადი გა-ხდა და ბოლოს ისეთ კონდიციამდე მივი-და, არა მგონია, პირველი ჯგუფის რომე-ლიმე გუნდში მასზე უკეთესი ღიბერი იყო.

— ამ ახალგაზრდებიდან ვის გამოჰყო ფიცი?

— ყველანი კარგი ბიჭები არიან, მათი მომავალი მათ სიცოცხლესა და სიბრძნითე-ზე დამოკიდებული. მეკარე ჩანბიათ, მცვე-

ლები ჭანციატაძე, ლომიძე, კვიციანი, შუა ხაზის მოთამაშეები მესხი, მეტრეველი, ყიფიანი, კუთათელაძე, ჩიტაური, არჩვეუ-ლებრივი მონაცემების მქონე თავდამხმე-ლი კახა ნოღარიძე — სიჩქარე, ტექნიკა — ყველაფერი აქვს, ნაღდი რომარია, ეგ არის, ცოტა არასერიოზულია და თუ არ მოქცეიანდა, წყალში გადაყრის ყოველი-ვეს...

— მიხეილ მესხზე გავიგე, ჭუთასში მი-დისო.

— სწორადაც იხამს. მესხი უნიჭიერესი ბიჭია, მაგრამ საჭმარისა ცოტა ხნით სკა-მზე დაჯდეს, რომ, როგორც ფეხბურთე-ლი — მოკვდება. "დინამოს" შემადგენლო-ბიდან ახლა ვინ უნდა ამოგვაროს ამ ჩვიდ-მეტი წლის ბიჭმა? სათადარიგოში თუ მო-ხვდება. "ტორპედოში" კი ბურკაძე გივა ნირაკიძის გზით მიდის — ახალგაზრდე-ლი გუნდის შემქმნას აპირებს. მესხი ასეთ პირობებში სრულად გაიხსნება და თუ ასეც მოხდა, რა დაუდგება წინ მის "დინა-მოში" მოწვევას?

რამდენიმე დღეა, რაც წამოვედი "ავაზა-დან", ბიჭებმა სკოლა დაამთავრეს, გუნდ-ში მიდიან. ეს გუნდი რომ შემოჩენილა, ფეხს არ მოვიცივლიდი.

— ნუთუ, ბონდო კაკუბავა ისევ უფინ-ბურთოდ რჩება?

— აკაკი 91-ის დირექტორის კოტე დო-ლიძის მოწვევით ამ სკოლაში 1984 წელს დაბადებულ ბავშვთა გუნდთან ვეშარბ. დილითვე მეტად საინტერესო ჩანაფიქრი აქვს, ქართულ ფეხბურთში ჯერ რომ არა-ვის უცდია. პირიქულადაც გარკვე კაცია, ფეხბურთზე გადაყალიბი, ამიტომაც უე-დგევარ გვერდით...

— რამდენიმე დღის წინ რეზო ჩეილება-ტეპ მიიხრა, ბონდო კაკუბავა და მისი ვაჟე-ბი, დემური და ნიკა ისევ ჭოზულეთის "შე-ჭურაში" მიმავსო...

— რესოზავს წინადადება მართლაც მი-ვიცე. მაგრამ ჯერჯერობით არ გადავიწყ-ვეტია. ჩემი უფროსი ვაჟი — დემური ზე-სტაფონის "მარჯვენა" წაიყვანა, ნიკა კი მოსკოვში იყო და მინი-ფეხბურთის თამა-შობდა. ახლანაში დაცილმეულად. ჩეილება-ტეპ იმიტომაც ეპატივება ჩემს ვაჟებს, რომ ახსოვს — როცა უფულობის გამო "შეჭე-რა" ყველამ მიატოვა, ნიკა და დემური და-რჩნენ გუნდში.

— სხვა რამდენიმე სად თამაშობენ?

— ძალამიმე და ახვლედიანი ზუგდიდში არიან, ქიქვა — ჭიათურაში, შალამბერი-ძე — სენაკში, რისტიაბა — ახალციხეში, გაბისონია ფოთში გადასულა, ჯოჯუამ რუსეთის მაიმურა, თილორდავა "შევა-რდენში" იყო, ვაჟივე წამოსულა; ფიფიას დედა აფხაზი კაცადა და ახლაც რამდენიმის გუნდში თამაშობს, ტრავალიოვი კი ტყე-რჩეულში დარჩა. თუ ღმერთმა ქაქა და ისევ დაბრუნდით, ყველას ისევ "აზიანში" მო-ვარგებენ. რუსეთში მყოფი მეგობრები მა-ტყობინებენ, რომ აქედან წასულ აფხაზებს უთქვამთ, სანამ ქართველები არ დაბრუნ-დებიან, ჩვენ აფხაზეთში ჩამსვლენები არა ვართო. იცინა, ვის ზედნა ჩავარდნილი ახლა აფხაზეთი. ჩემს წინ საბავშვო ბაღი იდგა, სხვათა შორის, მხოლოდ აფხაზთა-თვის განკუთვნილი. პოდა, არ ვაჭარბებ,არ-ბინას სურათზე მასწავლებელი ბავშვებს აღოცენებდა!!!. რამდენიმე დღე დაუფულე აფხაზებს დღემდე ომი აქვთ ერთმანეთში. იტყვარა მეზობელმა შემატყობინა, თურმე კიტყვანი რომ 13 იანვარს აფხაზეთში შე-სვლას აპირებდა, აფხაზები ძლიერ შემი-ნებულან და ვინ გემით, ვინ მანქანით, ვი-ნაც ფეხით გაბრდინენ. არც ისე ძნელი და შეუძლებელია იქ დაბრუნება, მაგრამ რა თქმა უნდა, ყველაფერი, გონიერული პო-ლიტიკის გატარებით უნდა მოხდეს. მე კი ისევ ზელებს დავიკაიწებ, "აზიანსაც" ავალორძინებ და ახალ ვიტალი დარასელი-ასაც ვაგზრდი...

მამუშა კვანტალიანი

030) დრო, ლანჩუთის "ფურია" საქარ-თველოში მარტო თბილისის "დინამოს" ჩამოუვარდებოდა, მაგრამ, ეს იყო... ახლა კი ხმა დაირბა, "ფურია" უსახსრობის გამო იმლებო. არადა, როგორი საგუებელია ასეთი წარსულისა და ტრადიციების მქო-ნე გუნდის დამლა. საქმეში გასარკვევად "ფურიის" მთავარი მწერტელი გიგლა იმ-ნაძე მოვიწინაველი.

— "ფურიის" მოსალოდნელ დაშლავი ლაპარაკი ჭირია. თუ მართალი?

— "ფურია" ბოლო დღეებამდე ისეთ მძი-მე ფინანსურ მდგომარეობაში იყო, და-შლას აღარაფერი გვაკლდა, მაგრამ მხსნე-ლად მოგვევლინა რაიონის ზელმძღვანე-ლმა გაბეგბლის კარლო გუგაბიძის თავ-კაციობით. მინდა იცოდეთ, რომ ამ კაცის წვლილი გუნდის გადარჩენაში უდიდესია. აკი პირდაპირაც გვითხრა — გუნდის დაშ-ლაზე ლაპარაკი ზედმეტია, "ფურიას" წერტონის და გარეგნობის ნორმალური პი-რობები ექნებაო. ასე რომ, გადაწყდა, "ფუ-რია" ითამაშებს შემდეგ ჩემპიონატში.

წინა სეზონში არაერთმა მოთამაშემ მი-ატოვა "ფურია"... ჩემპიონატის მანძილზე 10-12 ფეხბურთელი გამოგვკლდა. თუგა-

გიგლა იმნაძე

არ დაპიულობით!

მე და რეზივამივი შეატოვკის "ტუმპში" წაივდნენ, ხართიშვილი ახლაც ვერ გვი-პოვია, გამტყობიძე "დინამოში" ვარჯი-შობს, დანარჩენებიც სხვა კლუბებში გაი-ფანტნენ. გუნდს ძირითადად ადგილობრი-ვი ახალგაზრდა ფეხბურთელებით ვაკომპ-ლექტებთ. ვაპირებთ ერთი-ორი გამოცდი-ლი ფეხბურთელის დამატებასაც. მზადებას 20-ივლისიდან დავიწყებთ. ცოტა ნაკვიანე-ვია, მაგრამ როგორც ვიცხირდეს, ისე გილ-ხინდესო.

— ერთ დროს სანაქებო თქვენი სტადი-ონი და გროგოლეტის საწერტონელი ბაზა რა დღეშია?

— მთელი მერე წრის განმავლობაში ცენტრალურ სტადიონზე, ფაქტურად, არ

გვითამაშია — პირობები არ გვექონდა, სა-თამაშო მიწიერი სათანადოდ რომ მოგვე-მზადებინა. ამიტომ სათანადოდ მინდო-რზე ვთამაშობდით. ახლა სტადიონსაც მო-ვაწესრიგებთ, მრავალჭირანხელი გრი-გოლეტის ბაზის აღდგენაც დაწყებულია, ასე რომ, სტადიონისა და ბაზის პრობლე-მა არ გვექნება.

— სხვა უმთავრეს პრობლემაზე — თა-მაშა და ჭულზე რას გვეტოვით?

— ჩვენს დღეში მყოფი, სხვას რა დაისა-ხავს მისხნად — პირველ ჯგუფში დარჩენა და ახალგაზრდა ფეხბურთელების გაზრდა.

მამუშა კვანტალიანი

«ვაპე» სადანიოდ სოფსოროს მამუხს...

ურნალისტები, მითუმეტეს საქართველოში, მუდმივად სოფსოროების ძებნაში არიან. ჩვენმა მერეარხელმა კოლეგებმა კი, პირიქით, თავად გასწიეს სოფსორობა, თანაც ქა-რთული ფეხბურთისთვის ყველაზე საჭირო "უბანზე" — ბავშვთა ფეხბურთში ავერ უკვე მესამე წელია, "მეორე არხი" ნორჩი ფეხბურთელებისთვის ტრადიციულ ტურნირს აწყობს. ამჯერად იგი ორ ასაკობრივ ჯგუფში ჩატარდა: 1983-84 და 1984-85 წლებში და-ბადებულ მოზარდთა შორის. უფროსებში რვა გუნდი მონაწილეობდა და საბოლოოდ ფი-ნალში "ვაკე-იბერი" მანქარა ჭანციატის ერთადერთი გოლის წყალობით "მეორე არხის" გუნდს, "XXI საუკუნეს" სძლია და მთავარი პრიზიც მოიპოვა. უმცროსი ასაკის ფინალში კი "დინამო" — "ინტერისტი" დაამარცხა 1:0 (კახა იფლირიძე).

უფროსი ასაკი გამარჯვებულ "ვაკე-იბერიის" ფეხბურთელები საფეხბურთო სკოლის — "ვაკე 91"-ის აღსაზრდელები არიან. "ვაკე" ამ ზეუ წელისწამში ღირსეულად ამოუღდა გვერდით ძველ, ტრადიციულ საფეხბურთო სკოლებს, ეს კი არა, ფინეთის, პოლანდიის, შვედეთის, უნგრეთის საერთაშორისო ტურნირებიც მოიგო. ბავშვთა ფეხბურთის ყველა-ზე ღირსშესანიშნავ ტურნირზე, ყოველწლიურად რომ იმართება დანიაში და "დანა კაპ"-ის სახელწოდებითაა ცნობილი, "ვაკე" მარშან რვა მეტოქე დაამარცხა და მხოლოდ ფი-ნალში წააგო ბრაზილიელებთან. დანიელებს ისე მოეწონათ ქართველთა თამაში, წელსაც მოიწვიეს. ახლა სკოლის დირექტორი კოტე დოლიძე სწორედ ამ ტურნირისთვის გა-სამგზავრებული ზარჯების სამოწველად დარბის, რაკილა საქართველოში შრომის სამი-ნისტროში კონსულტაციებისთვის ჩამოსულმა დანიელმა დიპლომატმა კარსტენ შმიდტმა დანიაში ცხოვრებისა და კვების პრობლემა გადაუწყვიტა.

— ტურნირზე არასულა გამოიციხულია, რაგან გარდა იმისა, რომ ეს ჩვენი ბავშ-ვების ოსტატობის ზრდას წაადგება, ჩვენს საერთაშორისო პრესტიჟზე იმოქმედებს, მი-თუმეტეს კვებისა და სასტუმროს ზარჯები გადახდილია. დახმარებას დაგვიბრდა "ინტე-რისტის" ზელმძღვანელი კონსტანტინე სალია, ფირმა "პეტეს" პრეზიდენტი თამაშ უმე-რიზე, ქალაქის მერიისა და ცეკავშირის წარმომადგენლები. არადა, დრო აღარ ითმენს, 20 ივლისს უნდა გავემგზავროთ. თუ ყველაფერი მოგვარდა, ის ბიჭები, ახლანაში მეო-რე არხის ტურნირი რომ მოიგეს, არც დანიაში შეირცხვენენ თავს და ბრაზილიელებ-თანაც რეკანს ეცდებიან.

დანების ტრიპალი პაისანდუში

კოპა ამერიკა-95

არგენტინის ჩილესთან გამარჯვების შემდეგ ორი ბუენოს-აირესელი კლუბის მონაწილეები კომპანია პაისანდოში ერთ-მანეთს დაერეგულეს, რის შედეგადაც ოთხი კაცი დაიჭრა, 19 წლის დანიელ გარსია კი მოკლა. ურუგვაის პოლიცია საგანგებო ზომებს იღებს, მაგრამ სამართლებრივ-ნალოდ არგენტინელთა ახალი მოზღვაება მოსალოდნელია.

„ა“ ჯგუფი

12.VII პარაგვაი — ვენესუელა	3:2
ურუგვაი — მექსიკა	წიგნის გამო ერთი დღით გადაიდო
ურუგვაი	2 2 0 0 5-1 6
პარაგვაი	3 2 0 1 5-4 6
მექსიკა	2 1 0 1 4-3 3
ვენესუელა	3 0 0 3 4-10 0

„ბ“ ჯგუფი

10.VII კოლუმბია — ეკვატორი	1:0;	ბრაზილია — პერუ	2:0			
ბრაზილია	2	2	0	0	3:0	6
კოლუმბია	2	1	1	0	2:1	4
პერუ	2	0	1	1	1:3	1
ეკვატორი	2	0	0	2	0:2	0

13 ივლისი. ბრაზილია — კოლუმბია, პერუ — ეკვატორი

კოლუმბიელთა უპირატესობა ეკვატორთან შეხვედრაში იმდენად აშკარა იყო, რომ საბოლოო შედეგი — 1:0 გაკვირვებას იწვევს. ყველას კიდევ ერთხელ აწვება თავისი ნიჭი ევროპელთაგან კარგად ცნობილმა ფაუსტინო ასპარიდამ, თუმცა შეხვედრის ერთადერთ გოლში მას მონაწილეობა არ მიუღია. მატჩის ბედი კი 45-ე წუთზე გადაწყდა, როდესაც თამაშითა და სახალისო გარემოებით გამორჩეულმა ეკვატორელმა კარლს ვალდერამ ფრედო რიხერსის მიწვივით, აქან კი ბურთს კარში მიუზღინა ადგილი. რაც შეეხება ბრაზილიე-

გაბრიელ ბატისტუტა უკვე სამი გოლი გაიტანა

ლებს, მათ უკვე მეოთხედინადაც გაიკაფეს გზა. მართალია, მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონის თამაშის შესაქმნელად კაცს უნა არ მოუბრუნდება, მაგრამ ის რომ ამ გუნდმა მეორე თამაში პირველზე უკეთ ჩაატარა, ფაქტია. პერუელებთან შეხვედრის პირველი ტაიმი 0:0 დამთავრდა. საგანგებო აღნიშვნის ღირსია დამარცხებულმა მეკარის მიველ მირანდას თამაში. გარდა ამისა, ბრაზილიელებს ოფსაიდის გამო გოლიც არ ჩაუთვალეს. მეორე ტაიმშიც ფაუტორიტა უპირატესობით წარმართა. ჯერ რობერტო კარლუმ კაცითი ჯარიმიდან ძელს მორატა, 33-ე წუთზე კი საჯაროში შეიჭრა, სადაც წააქციეს და ზინიომ პენალტა ზუსტად შესარულა. ცოტა ხანში ელმუნდო მეორე გოლიც გაიტანა — მის მიერ დარტყმული ბურთი კარის ხაზს ცოტათი გადასცდა, რაც მსაჯე უმაღლესად შეამჩნია. ამის შემდეგ პერუმ „კაპიტულაცია“ გამოაცხადა.

„გ“ ჯგუფი

11. VII არგენტინა — ჩილე	4:0, ბოლი-
ვია — აშშ	1:0
არგენტინა	2 2 0 0 6:1 6
აშშ	2 1 0 1 2:2 3
ბოლივია	2 1 0 1 2:2 3
ჩილე	2 0 0 2 1:6 0

14 ივლისი. არგენტინა — აშშ, ჩილე — ბოლივია

მეორე ადგილისთვის იბრძოლეთ, თავში ქაჯ გიზლიათო და, არგენტინამ თავისი საჭე გააკეთა. დანიელ პასარელას თამაგაკრედილობა გუნდმა ფანტაზიითაც ითამაშა და მისგან დისციპლინაც გამოავლინა. ცხადია, დღევანდელი არგენტინა ჯერ შორსაა იმ გუნდისგან, პასარელა 1998 წლის საფრანგეთის მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის რომ ოცნებობს, მაგრამ სპეციალისტთა აზრით, მას კიბეების გამოჩენა უკვე შეუძლია. ცნობილმა გაბრიელ ბატისტუტამ კი ოთხივე გოლის გატანაში მიიღო მონაწილეობა, ორჯერ ავტორი იყო, ორჯერაც თანაავტორი. ბატისტუტა და საწყისშივე, პირველსავე წუთზე ისახელა თავი. ზუთი წუთის შემდეგ კი სიმეონეს გაუჭრა და მეორე გოლი შეადგინა. მესამე გოლი კლავ გაბრიელმა გაიტანა: კასერისისგან პასი მიიღო და წაქცეულ მეკარეს ბურთი თავზე გადაუდგო, მეოთხეჯერ კი აბელ ბაბოს მიწვივით, რომელმაც ჩილელთა იმდევანდელი უნათობა საბოლოოდ „გააფორმა“. ბოლივიელთა, აშშ-ზე გამარჯვებაში კი წვლილი მარკო ერეკერამ შეიტანა, თამაშის ერთადერთ გოლი სწორედ მის დარტყმას მოჰყვა.

ფიგურის რუკასთან

გასკოინმა თმა შეიღებდა და გლაზგოშიც გადაარტყდა

წლის ჰაბუტა მსოფლიოს ჩემპიონატზე გაიცნო, თბილისელმა გულშემატკივარმა კი 1982 წელს „ნაოლის“ შემადგენლობაში იხილა. თვდამხმელმა იმ თამაშში „დინამოს“ გოლი გაუტანა.

იტალიაში გამოძიებამ გაამართლა 16 დიდბოხელე, რომელთა შორის იყო მძლეოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტი პრიმო სეზიოლი. ამ ბოხდენს, ჩინოვნიკებმა 1990 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის რომის ოლიმპიური სტადიონის სარემონტო თანხა 56 მილიონი დოლარი 150 მილიონად აქციეს და სხვაობა უბიძგო ჩაიდეს, თუმცა მართლმსაჯულება ამ ვერსიას არ დაეთანხმა.

ინგლისის „არსენალმა“ 4,75 მილიონ გირვანჯად გენუის „სამპდორიისგან“ იყიდა დევიდ ბლატი, რომელსაც სამზობლოში დაბრუნება უზომოდ გახარბა. კიდევ ერთი ინგლისელი. პოლ გასკოინი რომის „ლაციოდან“ 4,3 მილიონ გირვანჯად „გლაზგო რინგერსში“ გადავიდა. გადასვლით გასკოინიც კმაყოფილია, უპირველესად იმიტომ, რომ მომავალი თანაგუნდელების ისტატობა მოსწონს. „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მწვრთნელს ალექს ფერგუსონს კი ანდრეი კანჩელსისის გაშვება არ უნდოდა. დავიდარაბის შემდეგ მწვრთნელი მოტყდა და რუსეთის ნაკრების მოთამაშეც იქნის და ბოლშის მსგავსად გუნდიდან წასულდება მოიხსენია. „საუთემბტონის“ მეკარეს, ტოტალზატორ მეთან სემის დაქვრავზე ექვმბტონი ბურს გრობელარს თავდები 21 ივლისიდან 24 ივლისამდე გაუგრძელეს.

ინგლისშივე დაითვალეს და ნახეს, რომ აქაურ კლუბებს ახალი ფეხბურთელების ყიდვაში უკვე 60 მილიონი გირვანჯა დაუხარჯათ. „არსენალმა“ თურმე უკვე ვალებშიცაა, „ჩელსი“ გულიტის ზელფასის გადახდას მხოლოდამხოლოდ იმით შესძლებს, რომ „სამპდორიამ“ პოლანდიელ ვეტერანს პატევი სცა და უსასყიდლოდ გაუშვა. მართალია, კლუბებს დიდი შემოსავალიც აქვთ, რასაც ტელევიზია, სპონსორები, ძვირი ბილეთი და სიმბოლიკით გაჭრობა იძლევიან, მაგრამ საჭეში ჩაზედულთა აზრით, ეს დანახარჯს მაინც ვერ დაფარავს.

იტალიაში გენუის „სამპდორიამ“ ამსტერდამის „აიაისისგან“ შეიძინა 19 წლის კლარენს ზეედორფი, რომელმაც წლეულს ჩემპიონთა თასის ფინალში ითამაშა.

ბაზელი (შვეიცარია) — შეფილდ უენსდეი (ინგლისი) 1:0, ორპუსი (დანია) — გურნიკი (ზაბუე, პოლონეთი) 4:1; კარლსრუე (გერმანია) — ორპუსი 3:0, გურნიკი — ბაზელი 1:2; ბაზელი — კარლსრუე 3:3, შეფილდ — გურნიკი 3:2

კარლსრუე	2 2 0 0 6-2 6
ბაზელი	3 2 0 1 5-4 6
ორპუსი	2 1 0 1 4-4 3
შეფილდ	2 1 0 1 3-3 3
გურნიკი	3 0 0 3 4-9 0

15-16 ივლისი. კარლსრუე — შეფილდ, ორპუსი — ბაზელი.
22-23 ივლისი. შეფილდ — ორპუსი, გურნიკი — კარლსრუე

II ჯგუფი

ოსტერსი (ჰელსინგი, ფინეთი) — კიოლი (გერმანია) 0:0, ტოტენჰემი პოტსდამი (დონდონი, ინგლისი) — ლუცერნი (შვეიცარია) 0:2; რუდარი (ველნი, სლოვენია) — ტოტენჰემი 1:2, ლუცერნი — ოსტერსი 3:2; ოსტერსი — რუდარი 3:3, კიოლი — ლუცერნი 2:2

ლუცერნი	3 2 1 0 7-4 7
ტოტენჰემი	2 1 0 1 2-3 3
კიოლი	2 0 2 0 2-2 2
ოსტერსი	3 0 2 1 5-6 2
რუდარი	2 0 1 1 4-5 1

15-16 ივლისი. რუდარი — კიოლი, ლუცერნი — ტოტენჰემი.
22-23 ივლისი. კიოლი — ტოტენჰემი, ლუცერნი — რუდარი.

III ჯგუფი

პაენარ ბოტფელაგი (ტონსაპანი, ფაროე რეზი) — უნივერსიტატი (კლუვი, რუმინეთი) 0:0, არაუ (შვეიცარია) — ტროსო (ნორვეგია) 2:2; ეკერენი (ბელგია) — არაუ 3:3, ტროსო — პაენარი 10:0; პაენარი — ეკერენი 1:1, უნივერსიტატი — ტროსო 0:1

ტროსო	3 2 1 0 13-2 7
არაუ	2 0 2 0 5-5 2
ეკერენი	2 0 1 0 4-4 2
პაენარი	3 0 2 1 1-11 2
უნივერსიტატი	2 0 1 2 0-1 1

15-16 ივლისი. ეკერენი — უნივერსიტატი, არაუ — პაენარი.
22-23 ივლისი. ტროსო — ეკერენი, უნივერსიტატი — არაუ.

IV ჯგუფი

ბეკუმბა (უნგარი) — უნიუ (ლუიკა, პორტუგალია) 2:2, პერენვენი (პოლანდია) — ნესტედი (დანია) 2:1; ტონ-პეტრი (უელსი) — პერენვენი 0:7, ნესტედი — ბეკუმბა 3:3; ბეკუმბა — ტონ-პეტრი 4:0, უნიუ — ნესტედი 1:1

პერენვენი	2 2 0 0 9-1 6
ბეკუმბა	3 1 2 0 9-5 4
უნიუ	2 0 2 0 3-3 2
ნესტედი	3 0 2 1 5-6 2
ტონ-პეტრი	2 0 0 2 0-11 0

15-16 ივლისი. ტონ-პეტრი — უნიუ, პერენვენი — ბეკუმბა.
22-23 ივლისი. უნიუ — პერენვენი, ნესტედი — ტონ-პეტრი.

V ჯგუფი

ბოუმბინი (დუბლინი, ირლანდია) — ოფენსე (დანია) 0:2, ნორჩიოინგი (შვედეთი) — პი.კ. (ბელსინგი, ფინეთი) 1:1; ბორდო (საფრანგეთი) — ნორჩიოინგი 6:2, პელსინგი — ბოუმბინი 3:2; ბოუმბინი — ბორდო 0:1, ოფენსე — პელსინგი 2:1

ბორდო	2 2 0 0 7-2 6
ოფენსე	2 2 0 0 4-1 6
პელსინგი	3 1 1 1 5-5 5
ნორჩიოინგი	2 0 1 1 3-7 1
ბოუმბინი	3 0 0 3 2-6 0

15-16 ივლისი. ბორდო — ოფენსე, ნორჩიოინგი — ბოუმბინი.
22-23 ივლისი. პელსინგი — ბორდო, ოფენსე — ნორჩიოინგი.

VI ჯგუფი

კუვლაიკი (ისლანდია) — მეცი (საფრანგეთი) 1:2, ლინცერ ას.კ. (ავსტრია) — პარტიკ თისლი (გლაზგო, შოტლანდია) 2:2; ზაგრები (ბორვანია) — ლინცერი 0:0, პარტიკ თისლი — კუვლაიკი 3:1; მეცი — პარტიკ თისლი 1:0, კუვლაიკი — ზაგრები 0:0

მეცი	2 2 0 0 3-1 6
პარტიკ თისლი	3 1 1 1 5-4 4
ლინცერი	2 0 2 0 2-2 2
ზაგრები	2 0 2 0 0-0 2
კუვლაიკი	3 0 1 2 2-5 1

15-16 ივლისი. ზაგრები — მეცი, ლინცერი — კუვლაიკი.
22-23 ივლისი. მეცი — ლინცერი, პარტიკ თისლი — ზაგრები.

ინტერტოტოს თასი

VII ჯგუფი

ტერვისი (ნარანტ, ფინეთი) — ბეტონოსტი (ბელგია) 1:0, ლუიკი (ავსტრია, საბურთენი) — ნეა სალამინა (ფინანსები, კიორობი) 2:1; ბეტონოსტი — ტერვისი 1:0, ლუიკი — ნეა სალამინა 1:0; ტერვისი — ლუიკი 1:1, ბეტონოსტი — ნეა სალამინა 1:1

ლუიკი	2 2 0 0 7-1 6
ბეტონოსტი	2 1 1 0 4-2 4
ნეა სალამინა	3 1 1 1 4-3 4
ტერვისი	2 1 0 1 2-2 3
ტერვისი	2 0 0 2 2-11 0

15-16 ივლისი. ლუიკი — ბეტონოსტი, ნეა სალამინა — ტერვისი.
22-23 ივლისი. ნეა სალამინა — ლუიკი, ბეტონოსტი — ტერვისი.

VIII ჯგუფი

პოგონი (შეცინი, პოლონეთი) — კანი (საფრანგეთი) 1:2, ბეჩი (იუგოსლავია) — ფარული (კონსტანცა, რუმინეთი) 1:2; დნეპრი (მოგილივი, ბელარუსი) — ბეჩი 2:1, ფარული — პოგონი 2:1; კანი — ფარული 0:0, პოგონი — დნეპრი 3:3

ფარული	3 2 1 0 4-2 7
დნეპრი	2 1 1 0 5-4 4
კანი	2 1 1 0 2-1 4
ბეჩი	2 0 0 2 2-4 0
პოგონი	3 0 1 2 5-7 0

15-16 ივლისი. დნეპრი — კანი, ბეჩი — პოგონი.
22-23 ივლისი. კანი — ბეჩი, ფარული — დნეპრი.

IX ჯგუფი

ბოზი (ბრნო, ჩეხეთი) — გრონიგენი (პოლანდია) 1:2, ჩაპალუი (პიტარია, ნიამბი, რუმინეთი) — ეტარი (ტონოვო, ბულგარეთი) 2:0; ბევერენი (ბელგია) — ჩაპალუი 0:2, ეტარი — ბოზი 3:2; ბოზი — ბევერენი 3:2, გრონიგენი — ეტარი 3:0

გრონიგენი	2 2 0 0 5-1 6
ჩაპალუი	2 2 0 0 4-0 6
ბოზი	3 1 0 2 6-7 3
ეტარი	3 1 0 2 3-7 3
ბევერენი	2 0 0 2 2-5 0

15-16 ივლისი. ბევერენი — გრონიგენი, ჩაპალუი — ბოზი.
22-23 ივლისი. ეტარი — ბევერენი, გრონიგენი — ჩაპალუი.

X ჯგუფი

ბეთარი (იერუსალიმი, ისრაელი) — შარლერუა (ბელგია) 0:1, უიმბლდონი (ლონდონი, ინგლისი) — ბურსასფორი (თურქეთი) 0:4; კოშიც (სლოვაკეთი) — უიმბლდონი 1:1, ბურსასფორი — ბეთარი 2:0; შარლერუა — ბურსასფორი 0:2, ბეთარი — კოშიც 3:5

ბურსასფორი	3 2 0 0 8-0 9
კოშიც	2 1 1 0 6-4 4
შარლერუა	2 1 0 1 1-2 3
უიმბლდონი	2 0 1 1 1-5 1
ბეთარი	3 0 0 3 3-8 0

15-16 ივლისი. კოშიც — შარლერუა, უიმბლდონი — ბეთარი.
22-23 ივლისი. შარლერუა — უიმბლდონი, ბურსასფორი — კოშიც.

XI ჯგუფი

ფლორიანა (მალტა) — ტიროლი (ინსბრუკი, ავსტრია) 0:4, გენლერბორი (ანკარა, თურქეთი) — პაპოლი (ფუთბოლი, ისრაელი) 4:0; სტრასბური (საფრანგეთი) — გენლერბორი 4:1, პაპოლი — ფლორიანა 1:1; ფლორიანა — სტრასბური 0:4, ტიროლი — პაპოლი 2:0

ტიროლი	2 2 0 0 6-0 6
სტრასბური	2 2 0 0 8-1 6
გენლერბორი	2 1 0 1 5-4 3
პაპოლი	3 0 1 2 1-7 1
ფლორიანა	3 0 1 1 1-9 1

15-16 ივლისი. სტრასბური — ტიროლი, გენლერბორი — ფლორიანა.
22-23 ივლისი. პაპოლი — სტრასბური, ტიროლი — გენლერბორი.

XII ჯგუფი

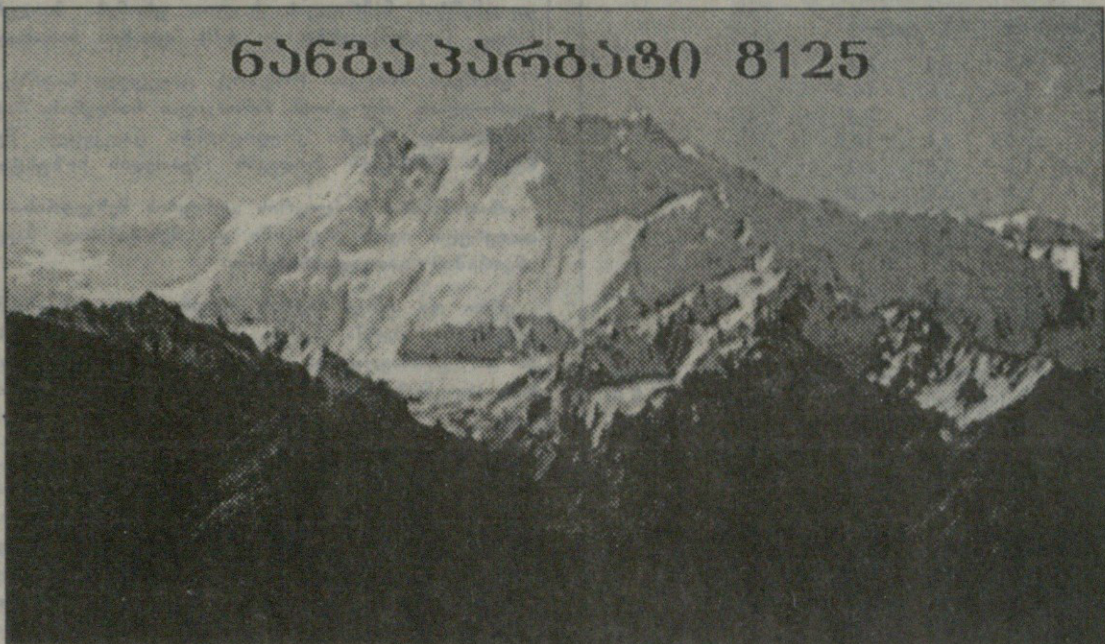
პარტიკი (ბლოდინი, ბულგარეთი) — აინტრაბტი (ფრანკფურტი, გერმანია) 0:4, ფორვარტი (შტუტი, ავსტრია) — ირაკლისი (სალნიკი, საბურთენი) 3:1; პანერისი (ვილნიუსი) — ფორვარტი 1:1, ირაკლისი — პარტიკი 0:0; აინტრაბტი — ირაკლისი 5:1, პარტიკი — პანერისი 3:0

აინტრაბტი	2 2 0 0 9-1 6
ფორვარტი	2 1 1 0 4-1 4
პარტიკი	3 1 1 1 3-4 4
პანერისი	2 0 1 1 1-4 1
ირაკლისი	3 0 1 2 1-8 1

15-16 ივლისი. პანერისი — აინტრაბტი, ფორვარტი — პარტიკი.
22-23 ივლისი. აინტრაბტი — ფორვარტი, ირაკლისი — პანერისი.

სიკვდილის შთა

ნანგა პარბატი 8125

ნანგა პარბატი 1934 წლის გერმანელთა უდიდესმა კატასტროფამ სერიოზულ ზღაპრულ იქსურს მთაშველები, ამიტომ 1937 წელს ამ მწვერვალს ველარ შეედგეს, თუმცა მასზე საიერიშო საშადისი 1936 წელს დაიწყო. საჭეს გერმანიის პილამელთა საზოგადოებამ მოკიდა ხელი. საზოგადოება და გერმანიის წამყვანი მთაშველები ფიქრობდნენ, ნანგა პარბატზე გამარჯვების რეალური შანსი არსებობს. ასეთ რწმუნას ისიც უღვივებდათ, რომ 1934 წელს შეიძლება და ამჟამინდურ მწვერვალამდე სულ რაღაც 250 მეტრი დააკლდეთ, ამ მონაცემზე კი ტექნიკური სირთულე აღარ არსებობს.

და აი, დიდი სამადისის მერე გერმანელები კვლავ პილამისკენ გაემგზავრნენ. ექსპედიციის სათავეში ჩაუყენეს კარლ ვინი, რომელიც 9 წლის წინათ საბჭოთა კავშირში, პამირზე აღმართულ ლენინის პიკზე ასვლითაც სამართლიანად ამჯობა. მთაშველთა გუნდში იყვნენ პეტერ ფანკაუზერი, ადოლფ გიორგერი, პანს პარტმანი, გიუნტერ პეი, პეტერ მიულერი და მარტინ პეფერი. ექსპედიციამ იყვნენ სამედიკო ჯგუფის წევრები, ექიმი უდრიბ ლიუფტი და გერგაფი კარლ ტროლი.

მთაშველებმა წინა ექსპედიციის ნაკვალავზე იარეს და ოთხი საშუალო ბანაკი მოკლე დროში გამართეს, მაგრამ ეს ბოლო ბანაკი, წინა ექსპედიციისგან განსხვავებით, რატომღაც დასავლეთით, რაკ-პირტის პიკის (6700 მ) ყინულვარდნის ქვეშ დადგეს. არადა შერაბები, რომლებსაც ზეგზების რაღაც სიკარი, ინსტიტუტი გრძნობდა აქეთ, გერმანელებს დაეინებით ურჩევდნენ, ბანაკი აქ არ დადგათ.

ახე იყო თუ ისე, 14 ივნისს მთიდან გერმანელმა მთაშველებმა და ცხრა შერაბმა თავი იქ მოიყარა, ქვემოთ კი მხოლოდ ექვმი ლიუფტი და რამდენიმე შერაბი დარჩა. დილით მთიერიშეები, უკლებლივ ყველანი, ზემოთ უნდა გადამარგებულყვნენ, იქ მუხუთე ბანაკი მოეწყობა და მწვერვალზე გადამწყვეტი ასვლა დაეწყო. ამ დროისთვის მთიერიშეები ამინდი იდგა და მთაშველთა გუნდმა-განწყობილებაც მიხი შესაფერისი იყო, მაგრამ შერაბები მოუქცევრად წრიალებდნენ, მერე კი მათაც გერმანელთა განწყობა გადავლით. შერაბებისას ყველანი საძილე ტომრებში ჩაიფრთნენ და მშვიდად ჩაიძინეს, მაგრამ იმ ღამეს, 15 ივნისს დაიწყო თუ არა, რაკი იტების პიკიდან უზარმაზარი ყინულის მათ მოწყდა, ამას მძლავრი ზეგვი გადმოეცა და ეს ყველაფერი მეოთხე ბანაკს თავს დაატყდა. ყინულის უზარმაზარმა ლოდებმა და თოვლის უმეტესებმა მასამ თექვსმეტე მთაშველი მძინერები ჩაწეშქრა. მათი დაღუპვის ამბავი მხოლოდ მეოთხე დღეს შეიტყვეს, როცა კატასტროფის ადგილზე ექსპედიციის ექიმი ავიდა. მერე აქ გერმანიიდან საგანგებოდ გაგზავნილი პატარა ჯგუფიც ავიდა პაულ ბაუერის მეთაურობით და ზეგვი მოყოლილი, ორის გარდა, მოკვნი და ამოთხარა. გერმანელები მწვერვალის ბირში ჩამოხვეს, მიწასაც იქვე მიაბარა, შერაბები კი, მათ თანამემამულეთა თხოვნით, დაღუპვის ადგილზე დატოვა და თოვლში ჩამარხა, მაგრამ ვერც ამ ჯგუფმა და ვერც სხვებმა ვერაფრით დაადგინეს, თუ კარლ ვინის ექსპედიციამ რატომ დაღდა მეოთხე ბანაკი იქ და არა ბევრ, ნაცად და სრულიად უხეფათო ადგილზე.

გერმანელები ვერც თექვსმეტი კაცის

დაღუპვამ გატეხა და მომდევნო წელს ისინი პაულ ბაუერის მეთაურობით კვლავ ნანგა პარბატის ფერდობებზე გამოჩნდნენ.

ბაუერი ფრიად მაღალი ღონის მთაშველი გახლდათ და სხვა რეპარაციისკენ, კანინგანლაზე ჭიდილში დიდი გამოცდილებაც ჰქონდა დაგროვილი. ძველი გვარდიიდან ექსპედიციამ იყვნენ ბეატრიკი და ექიმი ლიუფტი, ხოლო „ხალწველთაგან“ კლინგენშაიმი, რეიხი, რუტსი, შმადერერი და ცუკი.

სხვათა შორის, ლიუდვიგ შმადერერი მანამდე საქართველოში იყო და თანამემამულეებთან ერთად კავკასიონზე მხელდასა და უშაზე ასვლებში მონაწილეობდა.

გერმანელებმა პილამის ექსპედიციების ისტორიაში ბარგის ტრანსპორტირებისთვის პირველად გამოიყენეს თვითმფრინავი. ისინი ამით, როგორც იტყვიან, ორ კერძულს იყვრდნენ — თან მრავალდროიან ჰაანწყვეტას იმსუბუქებდნენ, თან სამარავიან „ოუნკრისს“ ცდიდნენ, მაგრამ თვითმფრინავიდან ჩამოყრილი ბარგის ნაწილი მყინვარის ნარალებში ჩაივარდა და ჩაიკარგა, ნაწილი კი დაიმსხვრა, მაგრამ რაც გადარჩა, მათთვის ისიც დიდი შეღავათი იყო. ექსპედიციას ამინდის ხშირი ცვლებადობა აბრკოლებდა, მაგრამ ისინი მაინც ზემოთ მიიწვედნენ. მთაშველებმა მეექვსე ბანაკიდან (6950 მ) რამდენჯერმე სცადეს „ვერცხლის უსაგირზე“ ასვლა, მაგრამ ისეთი ელვა და ჰეჰა-ჰეზილი ატყდა, თითქოს მთები გადმოიხრება და ცაც ჩამოიქცა, ამიტომ უკანდახევა ამჯობინეს.

მაგრამ ბაუერი ის კაცი არ იყო, ასე იოლად რომ შემუდობდა ნანგა პარბატს. გადაწყვეტა გამოადრებას დალოდებოდა და კიდევ ერთხელ ეცადა ბუდი. ასეც მოიქცა, მაგრამ ახლა საკალი გაართულა სქლად დაღებულმა ახალმა თოვლმა და ქარბუქმა, რომელიც დღის მერე ნახევარში, ერთსა და იმავე დროს ისეთი სიხუტით იწყებო-

და, რომ საათს გაასწორებდა კაცი. ამიტომ ექსპედიციამ საბოლოოდ შეწყვიტა იერიში.

გერმანელთა მაქსიმალური სიმაღლე ამჯერად იყო 7300 მეტრი, სადაც პერტერ რუტსმა და გიას რეიხმა ააღწიეს.

ამ ექსპედიციამ სახელი უფრო იმით გაითქვა, რომ 1934 წელს დაღუპულთა კარგად შენახული გვამები აღმოაჩინა. ორი მათგანი, გერმანელი პირიკლი და შერაბი გაიღო ერთად იყვნენ. მსახველთათვის ამკარა გაახდა, რომ შერაბმა მეტ ხანს იცოცხლა, მაგრამ ექსპედიციის ხელმძღვანელის მიტრეპას მასთან დარჩენა და სიკვდილი ამჯობინა.

ბაუერის ჯგუფმა კიდევ ერთი გვამი ნახა ისიც 1934 წელს დაღუპული შერაბის პირველ ნორბუსი, რომელიც ყინულოვან კედელზე თოვზე თავდავინა ეკიდა.

პაულ ბაუერის ექსპედიციამ სახელი იმით გაითქვა, რომ მისი ყველა წევრი ცოცხალი დაბრუნდა, რაც უკვე წარმატებად მიიჩნეეს.

ნანგა პარბატის ფერდობებზე გერმანელები ვერც საკუთარი თვლით ნანახმა შერაბაგმა სურათებმა შეაკრიო. ეგ კია, ისინი დაეჭვდნენ, იქნებ რაკიოტის პიკის გავლით მთავარი მწვერვალისაკენ მიმავალი მარშრუტი საუკეთესო არცაა. დამიარის მხრიდან მამერის გზაც გაიხსენეს. დიდი ბუბის მერე კი გადაწყვიტეს, 1939 წელს ნანგა პარბატზე გაემგზავნათ პატარა, ოთხკაციანი ექსპედიცია პენრიხ პარერის, პანს ლიბენაიფერის, ლიუდვიგ პიკერის შემადგენლობითა და პეტერ აუფშმიტერის მეთაურობით. ექსპედიციის მიზანი მამერის არჩეული მარშრუტის დაზვერვა იყო. ისინი ამ მიზნით დამიარის მყინვარზე 5900 მეტრამდე ავიდნენ, ამავე სახელის პიკზე (5568 მ), იქვე ჩანალიც (6400 მ) დალაშქრეს, იქიდან კედელზე დაკიდებული ნახატით შეთვალაიერეს ნანგა პარ-

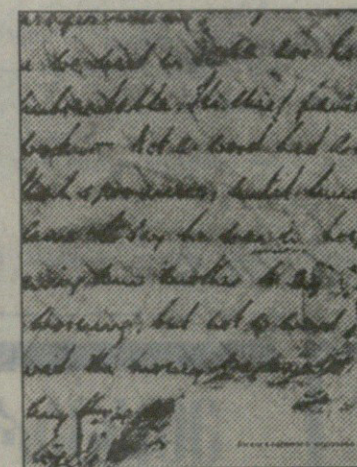
ბატს და დარწმუნდნენ, რომ მამერის გზა ქათაცუნისა და ზეგზების გამო გაცილებით სახეფათო იყო. მათ საკუთარი თვლით იხილეს ისიც, თუ ვერა ზეგზმა როგორ ამოავსო დამიარის მყინვარის ცირკი. ისიც ნახეს, ამ ზეგზმა როგორ გადაურა და გადათლა თხები, რომლებზეც რამდენიმე დღის წინ თავად იდგნენ. ეს ზეგვი თავს დაატყდა იმ ადგილსაც, სადაც საბანკო ადგილი შეიგულებს.

მარშრუტის გამოკვლევისას აუფშმიტერის ჯგუფის წევრებმა 6100 მეტრ სიმაღლეზე 1895 წელს უკვლოდ გაშქრალი მამერის ექსპედიციის ბანაკის ნარჩენებს მიაგნეს.

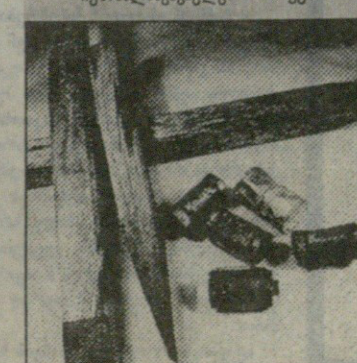
და მაინც, ექსპედიციის მეთაურს ეს მარშრუტი მისაღები ეჩვენა, მაგრამ საბოლოო დასკვნა ის იყო, რომ 1932-38 წლებში ექსპედიციების გზა, სადაც წარმატებლობას წარუმატებლობა მოსდევდა, მსხვერპლს — მსხვერპლი, საუკეთესო იყო და ისე იქიდან უნდა ეცადათ მიხნის მიღწევა.

გერმანელთა ასეთი შეუპოვრობა იმაზე მეტყველებდა, რომ მათ ნებისმიერ ფასად უნდა დაემარცხებინათ სიკვდილის მთა, თუნდაც შერაბების გარეშე, რომელთა გამოცდილმა მთაშველებმა იმ ტრაგედიის მერე ბაუერის ექსპედიციებში მონაწილეობაზე ხელი აიღეს.

ამასობაში მთიერ მსოფლიო ომი დაიწყო და გერმანელებს ნანგა პარბატისთვის

1950 წელს დაღუპულ ინგლისელთა კარვის დასამგრებელი ძალოები, ფოტოპარატის კასეტები და დლორის ფურცელი, რომლებიც ჩეხოსლოვაკელებმა იპოვეს

და საერთო პილამისთვის არაა ეცადია. 1950 წელს ნანგა პარბატზე არც სხვები გამოჩნდნენ. იმ წლის „სამთარში კი პილამის ავსულს“ სამი ინგლისელი ეწვია. ესენი იყვნენ გერმანოლოგების კაპიტნები კორნელი კრუკი და ჯოჯო ჯეკ მესნერედი. ლიუტენანტი რამსდენი მათთან და შექმნილი კარგად მოთავსებული გრენდი და ოლილი ციკლები და ისიც რიტორია, რომელიც თურქესტანს ემსხვერება. მათთან ერთად იყვნენ შერაბები ანგ ტემა, აჯიბა და პუ ტარკი, რომლებსაც სამი წლის მერე ევრესტზე პირველამსვლელები თენსინგ ნორგეი სირდარობდა. როცა ისინი ნანგა პარბატის რაიონში მოხვდნენ, თანდათან, შეფარვით, ნამდვილი მიხნის გამგებანება დაიწყო, მწვერვალის დალაშქრა ხომ არ ცვალოთ. არადა, ინგლისელებს წარმოდგენაც არ ჰქონდათ „სამთარებათა მთის“ ვერაგობაზე. მათ არც სასიმალო-ასვლების გამოცდილება გააჩნდათ, არც სათანადო აღჭურვილობა. ინგლისელები გადაჭრით მაინც არ ამხელდნენ გულისწაიღეს და მეცნიერულ დაკვირვებას აგრძელებდნენ. ასე თანდათანობით, კიდევ ცოტას მახილით, იმდენად აიწიეს სიმაღლეში, რომ პირველი ბანაკი დადგეს.

„საგრძნობლად აცივდა, — იხსენებდა ამ ამბავს თენსინგი. — ზეგზა ძლიერი ჭარი. ექვტი არ შეპარებოდა, რომ გზის გაგრძელებას ჯვლარ გაბედავდნენ, მაგრამ თურმე იტყვიან, ინგლისელებს კიდევ ცოტა მაღლა ასვლა უნდოდათ. ტორნელი მეტის მეტად გაბედილი და შეუპოვარი კაცი იყო, ასე გვერდობდათ, ძალას სწორედ მძიმე მუშაობით იყრებო. როდესაც მთებში გავლილ ჩემს ცხოვრებას ვიგონებ, შემოდოდა ვთქვა, რომ ტორნელი ყველაზე ძლიერი იყო იმ მთაშველთა შორის, რომელთაც მე ვიცნობდა. ხელსაყრელ პირობებში ნანგა პარბატსაც აიღებდა და ევრესტსაც.

მაგრამ მაშინდელ პირობებს არაფრით შეიძლება ზეუსაყრელი ეწოდოს, მაღალი მთის დასამორჩილებლად კი მარტო ფიზიკური ღონე როდი ეჭია. „შეგვიძლია გზის გაგრძელება“, — თქვა ტორნელმა. მარჩმა და კრუკისმაც დაუკვირეს მხარი. მაგრამ ჩვენ, შერაბები აგრერიფად დარწმუნებულნი არ ვიყავით.

შერაბების გაფრთხილებას ევრი არავინ აიხიოდა და ჯგუფი მწვერვალისკენ დაიძრა. შერაბები გაუბედავდნენ, წინ ერთ ნაბიჯსაც აღარ გადადგამთ და ბანაკში დაბრუნდნენ.

ექვსი დღის მერე მარჩი დაბრუნდა, რაკი ფეხები მოეყინა და სიარული აღარ შეეძლო.

ამის მერე ქვემოთ დარჩენილი ზემოთ წასვლებს ყოველდღე ღრბინდით დაემუბდნენ, თან მარჩს უვლდნენ, თავს დაწყო ფინებდნენ. შერაბებმა დაიანახეს, თუ ინგლისელებმა როგორ გამაღეს მთიერი ბანაკი, მერე მესამეც, 5500 მეტრის სიმაღლეზე, საღამოვამს. დაიანახეს, როგორ დაიწყო საჭმლის მომზადება. ამასობაში დაბრუნდა.

იერიფა თუ არა, თენსინგმა ღრბინილი მოიმარჯვა. ამოდ ექმა ზემოთ წასვლი. წარმოუდგენელი იყო, რომ მათ ღამით კარვის გადგანა-გადმოტანა დაეწყათ, ამიტომ შემუდომებულნი ყველანი მაღლა ავიდნენ, მაგრამ ნახანკარამდე ვერა აღწიეს.

თენსინგის აზრით, ღამით მყინვარი გასდგა, ნარალი გაჩნდა და ინგლისელები თან ჩაიტანა.

„ყოველგვარი სიძნელისა და ტრაგიკული დასასრულის მიუხედავად, ამ ექსპედიციას ახასიათებდა ერთი შესანიშნავი თვისება: მთაშველებსა და მზიდავებს შორის არავითარი განსხვავება არ იყო, ყველა ერთ საერთო საქმეს კატეხებით და ერთიან ტვირთი მიგვექონდა, ყოველ წუთს ვიყავით მზად ერთმანეთის დასახმარებლად, მძიმე ვიყავით და არა დამქირავებლები და დაქირავებულები“ — ამბობდა თენსინგი.

ტორნელი და კრუკის ნანგა პარბატის 31-ე და 32-ე მსხვერპლნი გახდნენ. მათ კვალს 1971 წელს მიაგნეს. მაშინ ჩეხოსლოვაკეთა ექსპედიციის წევრებმა ინგლისელთა კარვის დასამგრებელი ძალოები, ფოტოპარატის კასეტები და დლორის ფურცლები ჩამოიტანეს.

ჩეხოსლოვაკეთა ეს ექსპედიცია ნანგა პარბატზე მეოთხე წარმატებული ასვლა იყო, პირველი გამარჯვება კი 1953 წელს გერმანიისა და ავსტრიის გაერთიანებული გუნდის წევრებმა იხილეს, რასაც ჩვენი რეზიკის მომდევნო გამოშვებაში გიამბობთ.

ავთანდილ ბაშასაშვილი

პაულ ბაუერის ექსპედიციამ აქ მომდინა 1937 წელს 16 დაღუპულიდან თოთხმეტის გვამი

სარბიელი

ტოტალიზატორი "CROCO"

1 X 2
რუსეთის ჩემპიონატი. 15 ივლისი

ტორპედო - ლოკომოტივი	მ	1,8	2,6	2,8
ვლადიკავკაზი - ჟემჩუჟინა		1,05	3,4	10,0
ვლადიკავკაზი - ჟემჩუჟინა (0:2)		1,5	3,5	2,2
სპარტაკი - ჩერნომორეცი		1,05	3,4	10,0
სპარტაკი - ჩერნომორეცი (0:2)		1,5	3,5	2,2
ცსკა - ურალმაში		1,3	3,0	5,0

კოპა ამერიკა. 14 ივლისი

ბოლივია - ჩილე	1,4	3,0	4,0
არგენტინა - აშშ	1,1	3,3	7,0

ფორმულა-1. 16 ივლისი. შუმახერი — 1,5; პილი — 2,0; ალფი — 3,5; კულტ-პარდი — 3,5; ბერგერი — 4,0; პაკინენი — 7,0; ბლანდელი — 8,0; პერბერტი — 8,0; დანარჩენები — 15,0; პირველი სამეული — 10,0

ინტერტოტოს თასი. 15-16 ივლისი

კარლსრუე - შეფილდი	1,2	3,0	6,5
ორპუსი - ბაზელი	1,8	2,7	2,7
რუდარი - კიოლნი	6,5	3,2	1,15
ტოტენჰემი - ოსტერსი	1,3	3,0	5,0
ვეერენი - უნივერსიტატი	1,2	3,0	6,5
არაუ - პაფნარი	1,05	3,5	10,0
ტონ პეტრი - უნიუ	7,0	3,8	1,05
პერენენი - ბეკეშაბა	1,3	3,0	5,0
ბორდო - ოდენსე	1,4	3,0	4,0
ნორჩიოპინგი - ბოპეიანსი	1,2	3,2	5,6
ზაგრები - მეცი	2,3	2,4	2,3
ლინცერი - კეფლავიკი	1,1	3,4	6,5
ლევერკუზენი - ბუდუნოსტი	1,1	3,2	8,0
ოფი - ტერვისი	1,1	3,2	8,0
დნეპრი - კანი	6,5	3,4	1,1
ბეჩეი - პოკონი	1,5	2,8	3,8
ბევერენი - გრონინგენი	1,8	2,6	2,8
ჩაპლაული - ბოზი	1,3	3,5	5,0
კოშიცე - შარლერუა	2,0	2,5	2,5
უიმბლდონი - ბეითარი	1,2	3,4	5,0
სტრასბური - ტიროლი	1,4	3,0	4,0
გენლერბილიგი - ფლორიანა	1,05	3,5	10,0
პანერისი - აინტრახტი	8,0	3,2	1,1
ფორვარტსი - სპარტაკი	1,3	3,2	4,4

ჯგუფში პირველი ადგილის აღება.

- I. კარლსრუე — 1,05; შეფილდი — 3,0; ბაზელი — 3,5; ორპუსი — 5,0
- II. კიოლნი — 3,0; ტოტენჰემი — 3,0; ლევერნი — 1,05; რუდარი — 50,0
- III. ვეერენი — 3,0; არაუ — 3,0; უნივერსიტატი — 10,0; ტრომსო — 1,05
- IV. პერენენი — 1,1; უნიუ — 2,0; ბეკეშაბა — 5,0
- V. ბორდო — 1,3; ოდენსე — 1,8; ნორჩიოპინგი — 25,0; პელსინგი — 10,0
- VI. მეცი — 1,05; ზაგრები — 3,0; პარტიკი — 8,0; ლინცერი — 2,8
- VII. ლევერკუზენი — 1,02; ბუდუნოსტი — 6,0; ოფი — 6,0
- VIII. კანი — 1,4; ფარული — 1,6; დნეპრი — 6,0
- IX. გრონინგენი — 1,3; ჩაპლაული — 2,0;
- X. ბუნსასფორი — 1,01; შარლერუა — 8,0; კოშიცე — 5,0
- XI. სტრასბური — 1,2; ტიროლი — 2,0; გენლერბილიგი — 4,0
- XII. აინტრახტი — 1,02; ფორვარტსი — 6,0

შესაძლო კორექტივებსა და სხვა სახის ფსონებს გაეცნობით ადგილზე

ფსონები მიიღება სასტუმრო „აქარის“ ფოიეში ყოველ სამშაბათს, ოთხშაბათს, პარასკევსა და შაბათს 13-დან 16 საათამდე

თამაშის წესები

თამაშში მონაწილის მიზანია გამოიყენოს მატრის მინიმალური დროის შედეგი. მატრის გასწვრივ მითითებულია კოეფიციენტი ყოველ შესაძლო შედეგზე. შედეგის გამოცნობის შემთხვევაში მიიღება თანხას, რომელიც დადებულია თანხისა და კოეფიციენტის ნამრავლის ტოლია. ფსონები მიიღება მატრის ანგარიშის გამოცნობაზე (კოეფიციენტი — 4,0). ფსონის მინიმალური თანხა — 1000 ლარი.

ფსონები მიიღება როგორც ცალკეულ მატრზე, ასევე რამდენიმე მატრზე ერთდროულად. თუ ფსონს ჩამოსვალთ რამდენიმე მატრის შედეგის ერთდროულად გამოცნობაზე, თქვენი კოეფიციენტი ცალკეული შედეგების შესაბამისი კოეფიციენტების ნამრავლს შეადგენს (შეათვის სიზუსტით, დამრგვალების გარეშე).

არათანაბარი სიძლიერის გუნდების შეხვედრისას მატრის გასწვრივ შეიძლება მითითებული იყოს ანგარიში და, შესაბამისად, მატრის შედეგიც განისაზღვრება ამ ანგარიშის გათვალისწინებით.

ერთი და იგივე მატრის შეტანა ერთ ვარიანტში ორი სხვადასხვა სახით (მაგ: ლაციო — პარმა 1, და პარმა — ლაციო 2-1) არ შეიძლება, კოეფიციენტები არ გამრავლდება. კოეფიციენტები მრავლდება მხოლოდ ერთი და იგივე სახის პროგნოზებისთვის: შედეგი — შედეგზე, თასის აღება — თასის აღებაზე და ა.შ.

თუ მატრი ჩატარდა დანიშნულ თარიღზე ადრე, მატრის ჩატარების შემდეგ ჩამოსული ფსონები, მიუხედავად მასში აღნიშნული შედეგისა, დაბრუნდება უკან. ფსონები უქმდება მაშინაც, თუ მატრი გადაიდო, შეიცვალა მასპინძელი გუნდი ან არ დამთავრდა (ჩაიშალა). თუ ასეთი მატრები შეტანილია სხვა მატრებთან ერთად ორ ვარიანტში, მაშინ ვარიანტი განიხილება ამ თამაშის გარეშე. თუ მატრი დამთავრდა, მისი შედეგი დაფიქსირდა, შემდეგ კი იგი გაპროტესტდება და გადათამაშდება, მოგებები გაიცემა პირველი მატრის შედეგის მიხედვით. თუ ფსონი დადებულია გუნდის შემდგომ ეტაპზე გასვლაზე და თამაშის შედეგად გუნდი გაეკიდევაც, შემდეგ კი რაიმე სანქციების გამო შემდეგ ეტაპზე გასვლაზე სხვა გუნდი ჩაითვლება, მოგებები გაიცემა თამაშის შედეგად შემდეგ ეტაპზე გასულ გუნდზე. თუ ტურში არ ჩატარდება რომელიმე მატრი, ფსონი კი დადებულია გატანილი გოლების რაოდენობაზე, მოგება გაიცემა ან ფსონი ნაგებულად ჩაითვლება, თუ ამ მატრის შედეგი გაუღენას ვეღარ ახდენს პროგნოზის გამოცნობაზე. სხვა შემთხვევაში ფსონი ბრუნდება უკან.

მოგებები გაიცემა და ფსონები უკან ბრუნდება ერთი კვირის განმავლობაში. ამ ვადის გასვლის შემდეგ, ქვეთრის გარეშე და არასწორად ან არასრულად შესრულებულ ქვეთრებზე მოგებები არ გაიცემა. თუ ქვეთარში არ არის მითითებული თანხა, ფსონები ჩაითვლება მისი მინიმალური ოდენობით (1 000 მანეთი).

ფსონები მიიღება: სამშაბათს, ოთხშაბათს, პარასკევს და შაბათს 13-დან 16 საათამდე.

ქვეთრის შევსების ნიმუშები

ქვეთარი № 000000	
ლივერპული — ჩელსი	1
1 მილიონი კუპონი	
მილანი — ტორინო	1
ფოჯა — ინტერი	2
რეჯანა — რომა	1
500 ათასი კუპონი	

ქვეთარი № 000000	
ლივერპული — ჩელსი	1
1 მილიონი კუპონი	
მილანი — ტორინო	1
ფოჯა — ინტერი	2
რეჯანა — რომა	1
500 ათასი კუპონი	

ქვეთარი № 000000	
მილანი — ტორინო	1-0
ფოჯა — ინტერი	1X
კალიარი — სამპდორია	2
რეჯანა — რომა	X2
რეჯანა — რომა	1
4 X 500 000=2 000 000	კუპ.

ქვეთარი № 000000	
მილანი — ტორინო	1-0
ფოჯა — ინტერი	1X
კალიარი — სამპდორია	2
რეჯანა — რომა	X2
რეჯანა — რომა	1
4 X 500 000=2 000 000	კუპ.

ხანგრძლივი

ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა 60-იანი წლების ერთ-ერთი უძლიერესი ქართველი ჩოგბურთელი ქალი, საქართველოს მრავალჯგზის ჩემპიონი **რენა აბჟანდაძე**

„სარბიელის“ რედაქცია თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

მთავარი მაინს თქვენი საკეთილშობილო

ევროპის ზღბურთის ფედერაციის ემისრების — კარლ გიუნტერისა და ალექს ტონკორტის ორდინი ანი ვიზიტი საქართველოში საკმაოდ დატვირთული გამოვიდა.

გუმიწვინი დიდიდან სტუმრები ჩვენი ზღბურთის ფედერაციის ოფისში ჩაუსხდნენ ოფიციალური საკითხების გარეშე. მასპინძელი ფედერაციის ზღმძღვანელთა თქმით, დეტალურად, პუნქტ-პუნქტ გაიკვარა არაერთი მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელთა მოგვარება ნამდვილად წაადგება ქართულ ზღბურთს. სტუმრები რომ ამ შეხვედრით კმაყოფილი დარჩნენ, აკი შემდეგ თავად აღნიშნეს — ჩვენი არ იყოს, თქვენს ფედერაციასაც ახალგაზრდა, ენერგიული ხალხი ზღმძღვანელობს, ყველგან შეძლებისდაგვარად დაგეხმარეთ, მაგრამ მთავარი მაინც თქვენი საკეთილშობილო — თქვენს მაგივრად ზომ ვერ ვითამაშებთო.

სტუმრები, რომელთა რანგის სპორტული ფუნქცი-

ონერები დიდი ხანია არ გვევლიან, მიიღო საქართველოს სპორტის დეპარტამენტის თავმჯდომარე კახი ასათიანმა, მერე კი შედეგ შეზღუდვა ჩვენი ფედერაციის პრეზიდენტთან ნიკა ცხაკაიასთან. იქვე, გაერთიანება „სამთოქიშიის“ შენობაში მოეწყო პრეს-კონფერენცია, რომელზეც სტუმრებმა აღნიშნეს, რომ ევროპული ფედერაცია შესაძლებლობის ფარგლებში ყველაფერს აკეთებს თავის 45-წევრ ქვეყანაში ამ საზღოების აღმავლობისათვის.

დაეხმარებიან საქართველოსაც. კერძოდ, უკვე გუჩუქეს კომპიუტერი მრავალფეროვანი პროგრამით, გამოვიგზავნიან ინტენეტს, დაგეხმარებიან ზოგი ორგანიზაციული საკითხის მოგვარებაშიც, ევროპის ჩემპიონატებსა თუ მსოფლიო-არბიტრაჟის სემინარებზე მათი ხარჯით ჩვენთან თუნდაც თითო წარმომადგენლის მივლინებაში.

ჩვენი ფედერაციის ვიდეო-პრეზიდენტის მერაბ მეტრეველის თქმით, სტუმრები გვიშეამდგომლებენ თბი-

ლისში „ადიდასის“ სპეციალზიის გასახსნელად, რაც თითქმის მთლიანად გადაჭრის გუნდების სათამაშო ფორმით უზრუნველყოფის საკითხს.

ვიზიტის მეორე დღეს სტუმრები იყვნენ ჯერ კიდევ არცაღმდის საზღოების ზღბურთის სპეციალიზირებულ სკოლაში, ნახეს სპორტის სასახლის სარბიელიც. ევროპის ფედერაცია უკვე დაეინებოთ მოითხოვს ჩვენთან როგორც ეროვნული ნაკრების, ასევე კლუბების ევროთამაშების თბილისში ჩატარებას. სამისოდ კი საკმაოდ დიდი სამუდისია ჩასატარებელი.

სასტუმრო „მეტეხში“ ემისრები ესაუბრნენ საგანგებოდ მათთან შესახვედრად მოწვეულ სომხეთის ზღბურთის ფედერაციის ზღმძღვანელებს. შემდეგ კი ბაქოს გაფრინდნენ ასეთივე საქველმოქმედო მისიით.

ბია ახალაძე

და პა, გასრულდა ეროვნული ჩემპიონატის პირველი წრე უფროსი, პირველი ჯგუფი. ივლისში ჩვენი რაგბის მოწინავე გუნდები ორი მცირე შედეგით უნდა გაემართათ, მერე კი ორი თვით შეესვენათ შემოღობვამდე. მაგრამ სამოყვარულო რაგბის საერთაშორისო ფედერაციიდან (ფი-რა) წინა კვირამი მოსულმა მსუქანმა პაკეტმა საქართველოს რაგბის კავშირს დასახული გეგმები აურია.

პაკეტის გაცნობის შედეგად გაირკვა, რომ ფირას მორიგე პირველადი შედეგები 1 ოქტომბრის კი არ იყვნენ, არამედ სექტემბრში. ჩვენი ნაკრები, მოგვხსენებთ, მეორე ღონის მაგან ჯგუფში ჩეხეთის, გერმანიის, პოლონეთისა და დანიის კომპანიაში მოხვედრებული. გერმანელების მონაწილეობის ვიცილობ, რომ მათთვის 15 ოქტომბრის უნდა გვემსახინა, ახლა კი გაირკვა, რომ მანამდე, 24 სექტემბრს, თერმ დანას უნდა ვეწვიოთ. ერთი სიტყვით, მორიგე საერთაშორისო სეზონის დაწყებას ორი თვეა გვამოკრებს.

სექტემბრიდან მთელს მსოფლიო რაგბში დროის ახლებურად ათვალი იწყება — ავსტრალია ალბათ უარყოფილი იქნება მოყვარულობა, რაც ერთობ მიმზიდველი იდეალი კი იყო, მაგრამ ფარისევლობის მასშტაბით წყაროც ყოფილა. რაგბი რომ ოფიციალურად გაპროფესიონალიზდება და დიდხანს ფულს მიიზიდოს, ამით კიდევ უფრო გაღრმავდება უფსკრული მსოფლიო რაგბის ბოროტებასა და ბოგანობის შორის. არათუ ჩვენი სიდიდისა

ბრება, ესპანეთი — პორტუგალიას, ფიჯი — სამოას, მალაიზია — სინგაპურს. ალბათ საქართველოც გამოძენის თავის ადგილს და თუ ფირა კიდევ იარსება — ან ახლანდელი სახით, ანაღვრისა და ჩრდილოეთი აფრიკის სარაგბო გაერთიანებად — მაშინ სისტემატურად გაუჯიბრება იმ ღონის გუნდებს, წერილის დასაწყისშივე რომ ჩამოვთვალეთ, ხოლო შორეულ ოცნებად ექნება გვეტორის ქვემოთ გამგზავრება, იქაურ პაროზიციებს რომ ეთამაშოს.

ეს ისე, ჩარჩადა, თორემ ამ საუკუნის ბოლომდე ჩვენების საერთაშორისო კალენდრის დაგეგმვა ახლავ შეიძლება. მასში სამი ნიშანს ექნება.

პირველი, მესამე სარაგბო უნივერსიდა — 1996 წლის ივლისში, სამხრეთ აფრიკაში;

მეორე, შედეგადსა მეორე მსოფლიო თასი — 1997 წლის მარტში, პონოვში; და მესამე, მესამე მსოფლიო თასი — 1999 წლის ოქტომბერში, უელსში.

პირველ შეჯიბრში ითამაშებს 16, მეორეში — 24, მესამეში კი — 20 გუნდი. პირველგან — 7, მეორეგან — 21, მესამეგან კი — 16 ვაკანსია. მათ დასაკავებლად მოეწყობა შესარჩევი შეჯიბრებები. რამდენადაც ჩვენივესაა ცნობილი, საქართველო უკლებლივ ყველაში აპირებს ჩაბმას, რაც ყოველმხრივად მისასაღებელი, რადგანაც ამით ქართული რაგბის არსებობას აზრი უნარჩუნდება და ემატება.

უეჭველია, რომ ამ ახალი ციკლის დაწყება შედეგებრად, ქაოსურად აღარ უნდა

თენგიზს, ეტყობა, ისე მიეძალა ყოველდღიური, ძირითადი სამსახურიველი საზრუნავი, რომ გაღატაკა არჩია. მას ადრეც ბევრჯერ უთქვამს კოლეგებისთვის, შემოკლებული დროზე მომიტანეთ, მე კი ჩემს „ბებრებს“ მიუბრუნდებო — ბატონო თენგიზი ხომ ვეტყვან მორაგბეთა უცვლელი თავაკაცა და ცოდაც გამხდელი სჯობს, თავის კბილა ზალხთან ურთიერთობა ურჩევნია შეილისტოლა ბიჭებისა და ამბიციური მწვრთნელების მწყემსებას.

ახლა დანადგოვებით ძნელია იმისი თქმა, ჩვენს სარაგბო თემს არათუ ვიცე, არამედ ნაღდ პრეზიდენტად ვინმე ჰყავს თუ არა შეგულებული, თუმცა ერთი კანდიდატურა მაინც რეალური გვევლინა. მისი გამო მარჩიელობით რომ არ შეგაწყინოთ თავი, მხოლოდ იმას შევნიშნავთ, რომ ზელისუფლების შეცვლას სხვა საკადრო ცვლილებებიც მოჰყვება ხოლმე, რაც ცხოვრების კანონია და არა ვისმე ახიერება.

ცვლილება, პირველ რიგში, ალბათ ჩვენს ნაკრებებს შეეხება. ასეთი გუნდი ოთხი უნდა გვყავდეს — კაცთა, სტუდენტთა, ჭაბუკთა და საშვიდაკაცი. თითოეულ მათგანს თავ-თავისი კალენდარი აქვს — მაღლობა ღმერთს, მსოფლიო რაგბის სადღესი ორგანიზაცია ისეთია, რომ უქმად არცერთი კატეგორია მიტოვებული.

რაც ნაკრებები გავიხიწეთ, უმთავრეს მათგანში არასოდეს ყოფილა სიახლოველი. მაგანს აირჩევდნენ და მეორე თავის აღსაზრდელებს ბოიკოტს მოაწყობდნენ, სხვას აირჩევდნენ და ახლა კიდევ სხვა (თუ

მასები ფუსრიბსა და ხელახალ არჩევნებს ელიან!

და შესაძლებლობების თემები, თვით არგენტინა და, გნებავთ, შოტლანდიც ალბათ ველარასოდეს დაეწვიათ სამხრეთნახევარსაფეროელ ბუმბერაზებს.

არა გვევლინა, ამის გამო ამ ქვეყნებში რაგბისაღმის ინტერესი გაუნდლდეთ. სარაგბო სამყარო ისე მრავალფეროვანია, რომ მასში ადგილი ყველასთვის მოიპოვება. აფრიკა — ზელანდია — ავსტრალიის თამაშების ცქერით მთელი მსოფლიო დატყდება, კლანდია თავის ტოლ უელსს გაუჯი-

ბოხდეს. მაშინ ჩვენი თამაშის და მეტისმეტი გაჭირვება იყო. ამიტომ რა გასაკვირია, რომ 1992 წელს შედეგადსა შესარჩევ შეჯიბრში დაგმარცხდით, 1993 წელს კი სამხრეთ აფრიკაში გასამართი მსოფლიო თასის შესარჩევი ტურნირების პირველსავე ეტაპიდან გამოეყარდით და მეორე საერთაშორისო სარაგბოზე ამ გასაფხულამდე ბევრი ვერაფრით გამოვიხიწეთ თავი.

უაზროსი ოთხწლედის დაგეგმვა ამთავითვე საჭირო. მსოფიქრებელია როგორც ქვეყანაში რაგბის გავრცელება-განვითარება-წარმოჩინების, ასევე ოსტატობის ზედა საფეხურზე მდგომი მოთამაშეების, მწვრთნელებისა და მსაკვების პატრონობის მექანიზმები. რაც მთავარია, აუცილებელია ყველა რეჟისის ამოქმედება და გეგმების დასახვასთან ერთად მათი შემსრულებელთა არჩევა.

წელვანდელივით ორგანიზებული და მშვიდობიან საშინაო სეზონს ჩვენი ვერაფერს გაიხსენებს. თამაშები თითქმის შეუფერებლად ეწყობა. კავშირის აპარატიც მუშაობს იმისდა მიუხედავად, რომ ბოლო წელიწადნახევრის მანძილზე ფაქტობრივად შექმად ამოიშალა.

ყოველივე ეს ჩვენი რაგბის ხელმძღვანელების ფრიად საქმიან თვისებებს ადასტურებს. განსაკუთრებული შექების ღირსნი არიან ვიცე-პრეზიდენტები — თენგიზ რუხაძე (უფროსი) და გიგა აბაშიძე (ალმასრულებელი), აგრეთვე ახალგაზრდა გენერალური მდივანი გიგა კუბლაშვილი.

ამ სამმა კაცმა თითქმის ჩაშლილი საქმე ფეხზე დააყენა. ახალ დროებაში ერთობ გაჭირდა დიდი საქმის საკეთებელი ფულის შოვნა. იმის გამო, რომ რაგბის კავშირს მოუცვლი და ფაქტობრივად უცხო პრეზიდენტი ჰყავს, რომლის მოყვანამაც თავიდან, მცირე ხნით კი გააძრავა, მაგრამ მერე მორიგი ბუცი ნაბიჯი გამოდგა, ამიტომ რაგბის კავშირის რჩენა მდლიანად ბატონ თენგიზს დაწვა კისერზე და მისი შრო, მართაფით და გაგუნდა რომ არა, ჩვენი მორაგბეები მთლად შინ ჩაკეტდნენ და დანარჩენ მსოფლიოსაც რამდენიმე ათწლეულით ჩამოვრჩებოდით.

ყველაფერს ზღვარი აქვს. ამ დღეებში სამხრეთი აფრიკიდან დაბრუნებულ ბატონ

იგივე) მის უფროსობას არა სცნობდა. ამგვარი დაუბრება, დავა, შუღლი თვეობით გაგრძელდებოდა, რაც იმისი ბრალი იყო, რომ რაგბის კავშირს არასოდეს ჰყოლია მისსავე წიაღში აღზრდილი ლიდერი — პრეზიდენტი, რომელიც ყველას თავ-თავის ადგილს მიუჩენდა, კანონს დაიცავდა და სარაგბო თემის არჩევანს ცალკეულ პირებს არ გააბათილებდნენ.

არავინ თქვას, ქართული სარაგბო თემი რაა, მისი არჩევანი ანგარიშგასწავე

ერთი სიტყვით, ჩვენი სარაგბო თემი საქმად ჭკვიანია საიმისოდ, არჩევანი სწორად რომ გააკეთოს. იციან ჩვენმა მწვრთნელებმა, მსახვებმა, გუნდის იდეოლოგებმა და მოწინე მოთამაშეებმა, თუ რომელი მწვრთნელი რისი მაქსიმია: ვინ უკეთ ზრდის მოთამაშეებს; ვის უფრო ეხერხება გუნდის შეკვრა, გაწვრთნა, შეთამაშება; ვის ხელში როგორ იქცევიან მოთამაშეები და ვისთან ერთად მუშაობით უკეთ ოსტატობიან ახალბედა მწვრთნელები.

რაც ჩვენივეს ახალი ეპოქა დგება, მწვრთნელთა ზედახედა არჩევა გარდაუვალია. მუდმივი განახლება ყველაფრისთვისაა არსებითი. ნაკრებებშიც ახალი ხალხი და ახალი იდეები უნდა მოვიდეს. ამასი მიუღებელი არაფერია. თვით ავსტრალია რომ ავსტრალიაა, იქაც „კოლაბის“ მწვრთნელის არჩევნებს ორ წელიწადში ერთხელ აწვობენ, რაც იმის საწინდარია, რომ გელარზეინი ვერაფერს იქნება, კარგს კი ზალხი ზედალ შეიციან და კვლავაც ანდობს ნაკრების ყოჩობას.

ახლა მთავარი ისაა, პრეზიდენტისა და ნაკრების ხელმძღვანელობის ახალი არჩევნები დროით მოხდეს. წინათ, წლის ბოლოს იტყვოდნენ, პრეზიდენტმა ბრძანა, მწვრთნელს საერთაშორისო სეზონის შუაში ხომ არ გადავირჩევიო, შუა საშინაო სეზონში კი თავის იმართლებდნენ, საერთაშორისო სეზონი კი მორჩა, მაგრამ ჩვენი ხომ გრძელდებოდა. ერთი სიტყვით, განუკითხაობას საზღვარი არა ჰქონდა, რაკილა გამკითხველის მტკიცე ხელი არსად იყო.

ამასობაში, ჩვენმა გერმანელმა მეტოქეებმა თურმე წერილი მოგვწერეს, ემანდ ჩვენთან ხომ არ გვეთამაშო. სამაგიეროდ, იაფი დაგიჯდებათ, ვინაიდან სხვაფერად

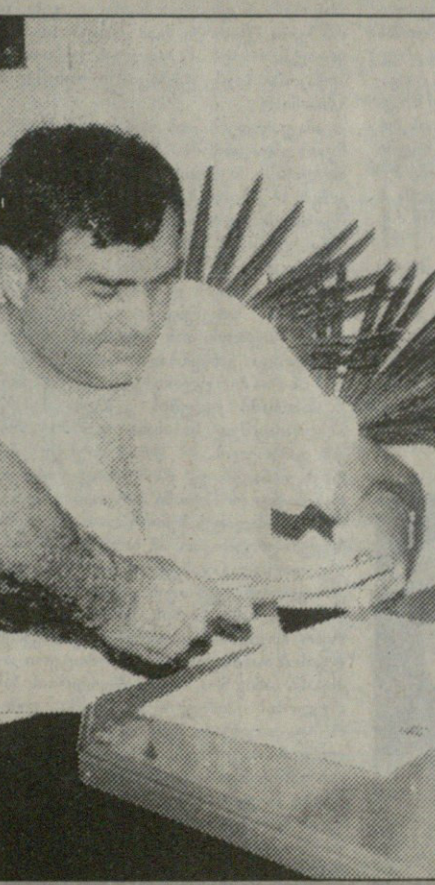
გასათვალისწინებელია სხვა ფაქტორიც. რაგბის აქამდეც სწავლობდა ჩვენი საზოგადოებრიობის ყველა ფენა — ფუნქციონერთა გარდა! მსოფლიო თასმა ოვალურბურთთან თამაშს უკეთესი იმიჯი შეუქმნა. ახლა ამის გასამტკიცებლად საქართველო — გერმანიის თამაშის თბილისში გამართვა და წარმოინება მართლაც რომ საშური საქმეა!

სადაც სამართალია, ეს მატჩი ბორის აიგაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე უნდა გაიმართოს. ერთი, რომ სულმანთი ბორისი იყო ქართული რაგბის პირველი მერცხალი, და მეორე, მისივე წყალობით, ვიდრე 1968 წელს დაწერდნენ, „დინამოს“ ძველ სტადიონზე ბევრჯერ გამართულა ბარაქიანი რაგბი. მესამეც, სტადიონის ეროვნულობა ნიშნავს, რომ იგი ბურთაობის ყველა სახეობის გამართანებული ტაძარი უნდა იყოს. ისიც კარგად გვახსოვს, თავის დროზე აქ ქართველ და ამერიკელ კეტურთელთა პაექრობა გამართულა, ბოლო დროის მოუგებდანი კი თენადი პარლამენტართა და ჟურნალისტთა ბურთაობა რად ღირდა. რაკაც არა გვევლინა, რომ ეს ბოლო მატჩი საერთაშორისო რაგბზე სერიოზული ღონისძიება ყოფილიყო!

ამ შემოღობით ფირას უვიდით გასამართი სამი თამაში (ნოემბერში საქართველო პოლონეთსა უნდა ეწყვიოს) ჩვენს ჩემპიონატს არევას უქადის. დებულების თანახმად მოწინავე ოთხეულმა ოთხ წრედ უნდა ითამაშოს. ნაკრების ამჟამინდელი ხელმძღვანელობის აზრი ყოფილა, დანია-სთან სათამაშოდ უკეთ რომ მოგვამხალთ გუნდი, საკუბო ჩემპიონატის ერთი წრე ტურად გავვიმართოთ აჭარაში. რაკა თქმა უნდა, უფრო უპრიანი იქნებოდა, ასეთ შეჯიბრს „ჭარის თასი“ დარქვიოდა, მაგრამ ჩვენების ზნე ხომ მოგვხსენებთ, თუ ტურნირს „ჩემპიონატი“ არა ჰქვია, ყველა ღონეს იხმარენ, მისგან თავი რომ დაიძვრინონ. ნაკრების ინტერესებიდან გამომდინარე, რაგბის კავშირის გენერალური მდივანი ამ კვირაში აჭარაში მუშაობს, ამგვარი ტური რომ მოაწყოს. ისე კი, თუ მაინც ჩემპიონატის ამგვარად გაგრძელება ზეა საუბარი, ტურად ლუწი წრე უნდა გაიმართოს, თორემ სტუმარ-მასპინძლობის ბალანსი დაირღვევა და ჩემპიონატის შედეგს სამართლიანი ფილარ ეთქმის.

ზაზა ფხაბაძე
ბიკა ახალაძის
ფოტოები

სამხრეთნახევარსაფეროელი პირველი										
პირველი ჯგუფი										
11.VL ქუთაისი										
აღმ-აღმ 22 (11) — თბილისი 6 (6)										
მთავი გ. აბაშიძე										
თბი — 2ლ 2 ტურმდამდე 3ს, ა: 10										
5. მაგნიძე, თბილისი — 2ლ: 11 ქუთაისი										
11.VL რუსთავი										
აღმ-აღმ 14 (7) — შოტლანდია 20 (6)										
მთავი ლ. მგალობელი										
აღმ-აღმ — 2ლ 9 ხუციშვილი; 2გ: 12-15										
ფიქსირებული ფორმები — 13 საკანდელიძე; 5ს: 10-15 დამიანაშვილი										
მასპინძლებს უამრავი საფარითი გაუცუდლათ, სტუმრებმა კი ერთადერთი დელო ბოლო ნუთზე გაიტანეს, თუმცა ისედაც 15:14 იგებდნენ										
	თ	8	ფ	ბ	ლ	ქ				
აღმ-აღმ	10	8	2	0	305	88	39	6	18	
გოგმარი	9	6	2	1	154	95	13	5	14	
თბილისი	10	5	2	3	224	128	31	9	12	
ფორები	10	5	0	5	225	212	24	21	10	
აზოტი	9	1	0	8	98	149	6	16	1	
აიტი-ჭაუ	8	0	0	8	43	380	4	60	-1	

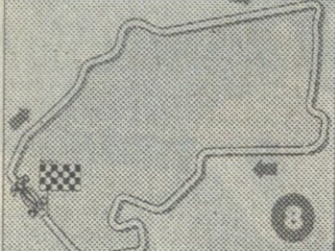
ბატონა თენგიზმა ერთი წელი მარტომ არჩია მორაგბეები

რომ იყოსო. წერას უკაცრავად! მართალია, ბოლო ხანებში ციტა კი გამიცრერიცხოვანდა, მაგრამ მის ძალასა და უნარზე ჩვენში სპორტის სხვადასხვა სახეობის დღევანდელი მდგომარეობის შედარება მეტყველებს. მხოლოდ ერთს შევნიშნავთ: დავისასხელეთ ბურთაობა, შინაურ ჩემპიონატს ორ ჯგუფად რომ მართავდეს, მსოფლიო დონეზე კი პირველ ოცდახუთეულში მოხვედრის რეალური პრეტენზიები ჰქონდეს!

სამი დღე თბილისში თქვენი ზარჯით უნდა ვიცხოვროთო. გერმანელები ეშმაკობენაქ ჩამოსვლა ეგვიპტა და ქართველების მასპინძლობაც იაფი უჯდებათ; ერთი მტე თამაშსაც გამართავენ შინ, რაც ჩვენებს ზელს სულაც არ უნდა აძლევდეს: საქართველოს ამოცანა ხომ ჯგუფში გამარჯვება და ზედა დონეზე გადასვლისათვის შეჯიბრის გაგრძელება, თორემ შეაუფლ ვერაფერი გატარებული ერთი ზედმეტი კვირა რა ბედუნა!

ავტოდრომი
„სილვერსტონი“

ნორის სიგრძე 5057,8 მ. 60 ნრე—303,5 კმ
სიჩქარის რეკორდი ნრეზე — 228 კმ/სთ
(დენიზი პილი, „უილიამსი“, 1993)

ბოლო ხუთი რბოლის პრიზიორები:
1994 დენიზი პილი („უილიამსი“) — სა-
შუალო სიჩქარე 202,1 კმ/სთ, ჟან ალფ-
ი, მიკა საკინენი.
1993 ალენ პროსტი („უილიამსი“) — 216,
მიხაელ შუმაქერი, რიკარდო პატრეზე.
1992 ნაიჯელ მენსელი („უილიამსი“) —
215,8, პატრეზე, მარტინ ბრანდლი.
1991 მენსელი („უილიამსი“) — 211,2, გე-
რარდ ბერგერი, პროსტი.
1990 პროსტი („ფერარი“) — 233,8, ტე-
რი ბუტსენი, აირტონ სენა.

ბრიტანეთის „დიდი პრიზი“, იტალიუ-
რთან ერთად, სულ ორად-ორად, რომ-
ლებიც 45 წმძიონატის მანძილზე არა-
სდროს გამტარდა. სწორედ ინგლისის
ეტაპიდან იღებს დასაბამს ფორმულა-1-
ის პირველი პრიზიორების მახლო-
ბლად აგებულ „სილვერსტონზე“ 1950
წლის 13 მაისს პირველი წმძიონატის
პირველი რბოლა მოიგო იტალიელმა
ჯუზეპე ფაინამ („ალფა-რომეო“), რომ-
ელიც იმ წელს პირველი წმძიონიკ გა-
ხდა. გარდა „სილვერსტონისა“, სადაც
28-ჯერ გაიმართა ბრიტანეთის „გრან-
პრი“, რბოლას კიდევ ორი ავტოდრომი
მასპინძლობდა — „ბრენდს ჰეი“ (12) და
„ეინტრი“ (5).

„სილვერსტონის“ სუტილიზმები
ანი ტრასა უსწრაფესია მსოფლიოში
„მონტაჟი“ და „პოკენაიში“ შემდეგ.
1993 წელს სწორედ იქ მოიგო თავისი
საიუბილეო და სარეკორდო 50-ე „გრან-
პრი“ ალენ პროსტმა. საერთოდ, ინგლი-
სში გამარჯვებებიდან სწორედ პროს-
ტის რეკორდული მსოფლიოს ორჯონის
წმძიონი პირველი კლარკთან ერთად — ისინი
5-5-ჯერ პირველობდნენ.

ბოლო ოთხი რბოლა „უილიამსის“
პილოტებმა მოიგეს და ოთხივეჯერ
იმან, ვინც პირველი იდგა სტარტზე.
ინგლისურ ტრასაზე ზეგინდელ ეტა-
პზეც ინგლისური მძღოლ-მანქანა (დენი-
ზი პილი — „უილიამსი“) ითვლება ფა-
ვორიტად, თუმცა წმძიონი და წლევე-
დელი პირველობის ლიდერი მინაელ
შუმაქერი ყოველწლივ შეეცდებოდა სამ-
წლიანი უილბოლ სერის შეწყვეტას და
გაერთიანებულ სამეფოში პირველად გა-
მარჯვებას.

ან მომღერალი
შადე მენა...

„შორტ-ბილდმა“ რვა კითხვით მიმა-
რთა უილბოლნის წლევედელ გამარჯ-
ვებულს, შტეფი გრასს.

— როგორ მოგეგონებთ ჩოგბურთის
გულშემატკივრობა?

— როგორც დიდებულ მოთამა-
შეს, რომელიც მთელი სულითა და
გულით ჩოგბურთელი იყო.

— ყველაზე მეტად რომელმა გამა-
რჯებამ გაგახარა?

— უდიდესი სიხარული უილბო-
ლნზე მარტინს ნავრატოლას პი-
რველად დამარცხებამ მომანიჭა.

— რომელი იყო საუკეთესო რჩე-
ვა მათგან, ცხოვრების მანძილზე რომ
მოგისმენია?

— ცხოვრება ცვალებადია, ცუდს
ყოველთვის კარგი მოჰყვება სიღრმე-
დღე — როგორია იგი თქვენთვის?

— მსიამოვნებას კარგ ადამიანებთან
ერთად მთვებში ხეტიალი ან მდინა-
რის პირას ჯდოლა, წიგნების კი-
თხვა, ლამაზი მუსიკის, მაგალითად
„U2“-ის საკუთარ კლუბში სმენა.

— რისი გეგმითა ყველაზე მეტად?
— კიბოს ექიმთან შესვლის.

— საგნებთან რას უფროხლოდებით
ყველაზე მეტად?

— ჩემს ჩოგანსა და ზეგნათს.

— ახლანდელ რამდენდღეა თქვენთან,
ვისა და რად ყოფილდა ისტრუქციით?

— ვისურვებდი, მომღერალი შადე
ჯოვონიუკი.

— ნიკი, რომლის ქონას ისტრუქციით?
— ნეტავი სმენა მქონდა და სიმღერა
შემძღვრებდა.

გამართლდა ველოსპორტის მოყვარუ-
ლთა პროტესტი — საფრანგეთის ველო-
ტური ალბომში ავიდა და უმაღლესი რამ
მოხდა, რომ საწყისი ეტაპების ამბები სულ
მთლად დაირიდა.

სპეციალისტები ტაქტიკას უქებდნენ ზე-
დიდებულ მებრუნე გამარჯვების მსურველ ეს-
პანელ მიგელ ინდურაინს, დახვთ, რა დი-
ნჯად დაიწყო ასპარეზობა, მერე კი ზედ
სამთო კვირეულის წინ ჩატარებული ეტა-
პის მოგებით გვარაიანად დაწინაურდა და
რადგანაც მთაშიც მაგარია, ალბათ ლიდე-
რობასაც განიმტკიცებდა. იგივე საზოგა-
დოება ფრანგი რიშარ ვირონიისა და იტა-
ლიელი მარკო პანტანის გაქტივობასაც
გვარაუდობდა, თავიდან თუმცა ბევრი აქვთ
დაკარგული, ახლა მაინც გამოიღებენ თავს
და ჩამორჩენის აღმოფხვრას ეცდებიან.

პირველი ალბომი ეტაპი (IX; ბრუნო-
ნი — ლაპლანი; 160 კილომეტრი) 11
ივლისს გაიმართა. სტარტზე მბოროლებს
მზე შეხვდათ, ფინიშიც — ჭექა-ქუხილი
და ელვა. თვით რბოლაც მშფოთვარე გა-
მოვიდა. მთავარი ამრევი „ინსეს“ შევიცა-
რიელი ალექს სულე იყო, ვინაც აქამდე

გამარჯვება
მთაში

ოთხნახევარ წუთს აგებდა ინდურაინთან.
ამ მბოროლმა არც აცია, არც აცხელა და
ჯგეროს მარტოიმარტო გაეცეცა.

მბოროლები დაიბნენ. მერე თავად ლიდე-
რმა იესირა მემბონისთვის ჭკუის სწავ-
ლება და მარტო გამოუკიდა. „დიდმა მიგმა“
სხვათა თანდათან შეამცირა. ეტაპი, რა
თქმა უნდა, სულმ მობიო. ინდურაინი მას
2 წუთითა და 2 წამით ჩამორჩა.

სხვებმა მალევე იზარალებ. ფინიშიდან
მესამე რუსი ტონკოვი მივიდა (4.11). იტა-
ლიელებს — პანტანისა და გოტის ჩამორ-
ჩენა 4.37-ია, ვირონიკა, იტალიელმა კიაპე-
ნიმ და შვეიცარიელმა რომინერმა კი
6.05-ით წააგეს. რუსების დიდ იმედს — ე-
გენი ბერნის პარდაპირ კატსტროფა შე-
ემთხვა: ზუღსთან ერთბაშად 17-ნახევარი
წუთი წაავი.

ჩოგბურთი

ამ კვირის
ამბავ-ჭოგბურთი

ამერიკელმა ჯეფ ტრანკომ უილბოლ-
ნის დროს აკლამაყალი რომ მოაწყო და
თამაში მაიკოვა, უმკაცრესად დასაჯა —
სარეკორდო თანხით დააჯარიმეს. იმ ინ-
ციდენტის მორიგე გამოძახილი იყო ამ
კვირის დასაწყისში გახმაურებული ამბავი:
მეგობრებმა ჩოგბურთელს ურჩიეს, ნუ ია-
სპარეზებ შვეიცარიის ღია პირველობაზე,
ემანდ იქურ მარკ როსეს არ გადაეყარო,
ვისაც უილბოლნში გამართულ პრეს-კონ-
ფერენციაზე საჯაროდ დასწამე შენს მიერ
შეგარისხული ფრანგი მსახის — ბრუნო
რიბერის ფავორიტობა. ტრანკოსაც ყუ-
რად უღია რჩევა და შეუბრუნებდა ადარ
ჩაბმულა, თუმცა კი შეუნიშნავს, როსესა და
რიბერის ურთიერთობის გამო ჩემი მინი-
შნება არასწორად იქნა გაგებული.

ამავე ტურნირის სხვაგვარი მითქმა-მო-
თქმაც ახლავს. სამხრეთაფრიკელმა ჩოგ-
ბურთის ზედიზედ სამჯერ გახსნა, შვეი-
ცარიელებმა მოქრთამეს პროფესიონალ
ჩოგბურთელთა ასოციაცია, ამას შვეიცა-
რიის ღია პირველობა კალენდარში სამხ-
რეთი აფრიკის ღია პირველობისთვის გა-
მოყვანილ დროს რომ ჩაესვა, რის გამოც
იქვე ფინანსურად საკმაოდ ვიზარალო.

იზარალა საფრანგეთის ღია პირველობ-
ის გამარჯვებულმა, ავსტრიელმა თამაშ
მუსტერმა. იგი მაინც ვერ შეწვდა არგე-
ნტინელი ვილბოლ ვილისის მიერ დამა-
რებულ რეკორდს: თიხაზე ზედდებულ მოე-
ბული 40 მატჩის შემდეგ შვეიცარიის პი-
რველობის პირველსავე წრეში ორ ხელში
წაავი ესპანელ ალექს კორეასთან. მუ-
სტერს თიხაზე წინა ჯერზეც ესპანელმა —
ემილიო სანჩესმა მოუგო. ეს შარშან ოქ-
ტომბერში მოხდა.

უილბოლნის მოგების შემდეგ შტეფი
გრასი ორ ცნობაში გამოჩნდა. ერთი, რომ
ზურგი თურმე ისევ აწუხებს, რის გამოც
ფედერაციის თაისი ნახევარფინალში არ
იომამშებს. არადა, ამ ეტაპზე გერმანია
უნდა შეხვდეს ესპანელს და შტეფის უარი
რომ არა, უილბოლნის ფინალისტები —
გრასი და სანჩეს-ვიკარიო ამ ერთხელაც
შეეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს.

ტაისონს გასალახები უილბოლნის

ციხიდან გამოშვებული მაიკ ტაისონი 19 აგვისტოს ბრუნდება რინგზე — ლას-ვე-
გასის ახალ „ემ-ჯი-ემ პოტელში“ უნდა შეერკინოს თეთრკანიანი პიტერ მაქსილის.
ამ კვირამი ტაისონის იმპერსარიო დონ კინგმა პრესას განუცხადა, ჩემი შეგირდი
მაგრად ვარჯიშობს და უკვე 11 სპარინგ-პარტნიორი გამოიცვალა — სათითაოდ სუ-
ლველა დაანოკაუნა, ოთხი მათგანი კი საავადმყოფოშიც კი წაიყვანეს. ამის გა-
მო გალახების ახალ მსურველებს სანთით დაეგებო. ამათ ნუ შეეშინდებათ, ვინაი-
დან ექიმები ღრამსმული ვეყავნენ.

კინგის ცნობით, მატჩისამდე ინტერესი განუზომელია. „ემ-ჯი-ემის“ არენის 15 ათა-
სივე ბილეთი გაიყიდა. მათი მაქსიმალური ფასი ათასი დოლარია. ვინც შინ დააპი-
რებს კრივის ტელერეპორტაჟისთვის თვალის მიდევნებას, მას საკებლო ტელევიზი-
ისათვის 50 დოლარის გადნა და მოუწევს.

ივანე ნოა

მეორე ცნობის თანხმად შტეფისა და
მაქსილის — პეტერის ბინა განხრეკა პო-
ლიციამ და ზოგიერთი მნიშვნელოვანი სა-
ბუთო თან გაიყიდა. ევკოიენ, რომ ჩოგბუ-
რთელი ქალი, ვისაც კორტზე გაიშლილი
უკვე 16 მილიონი დოლარი რგებია, შემო-
სავლის ნაწილს ზედსუფლებას უმაღავს,
ამან რომ არ დაუბეროს. ისე კი, უცხოე-
რი მედია პევიროს, რომ გრავიზები საცხო-
ვრებლად რატომ არ გადავლენ, ვთქვით და,
მონაკოში, სადაც ტაქსიცა ერთბაშად შელა-
გათიანდა.

იმავე ფედერაციის თასზე აშშ საფრა-
ნეთის უნდა ეთამაშოს შინ, ჩრდილოეთ კა-
როლინაში. ნაკრების კაპიტანმა ბილი-ჯონ
კინგმა 14 კანდიდატიდან ბოლოსდაბოლოს
შეარჩია ჩანდა რუბინი, ლინდსი დაფენი-
რტი, ჯიჯი და მერიკო ფერანდესები.

მონაკო სელემი სულ მაღე კორტზე და-
ბრუნებას აპირებს და მარტინა ნავრატო-
ლასთან საჩვენებელი თამაშის გამა-
რტავს ფიქრობს, თან თურმე ისე ოპტი-
მისტურადაა განწყობილი, რომ იქაღნება,
აშშ-ის ღია პირველობაზეც ვიასპარეზებ.

ამასთან სელემის შევიდმა მეორე
აქლაცაც შეიტანა სასამართლოში მონი-
კას დამტკიცების, 41 წლის გუნტერ პა-
რნეს წინააღმდეგ, რომლითაც ითხოვს,
რას მიქვია ორწლიანი პირობითი პატი-
მობა, მოძალადეს ხუთი წლით დიდებში
ჩაგდება ერგებოდა. ამ სარჩელის განსი-
ლვა უთუოდ გააჩაჩაღდება და როგორც
გვარაუდობენ, ექვს თვეს გასტანს.

ოთხწლიანი პაუზის შემდეგ საშვეიბ-
რები ჩოგბურთის დაბრუნდა ფრანგების
დევისის თაისი გუნდის კოლორიტური კა-
პიტანი იანკი ნოა, მაგრამ შვეიცარიის პი-
რველობის პირველსავე წრეში დამა-
რინდა თავისავე შეგირდ სედრიკ პიო-
რინთან. ამავ წრეში ახალბედა ამერიკე-
ლი ფრანსისკო მონტანა ისე გაუძლიანდა
სერბი ბრუკერს, რომ ესპანელს, ვინაც
წელს ზედსუფლებით მოიხვედ ლამობს შვეიცა-
რიული ტიტულის მოპოვებას, სამი ხელის
თამაში მოუწია.

ირაკლი ნინუა

ლიდერის ყვითელი კარით ინდურაი-
ნმა შეინარჩუნა. ზულე მეორე ადგილზე
გადავიდა (2.27). მესამე ადგილზე დანიელი
რისი იყო (5.56).

X ეტაპი (ლაპლანი — ალბიდე, 162
კილომეტრი), 12 ივლისს რომ გაიმართა,
მოიგო მარკო პანტანი. მას გასდ ათასო-
ბით იტალიელი ქომაგი გაეგება, თუმცა დიდ
ფათერას კი გადარჩა: ფინიშიდან მხარი
ეცვალა და მეცდომით მარჯვნივ მოუხვია.
ვითარებაში რომ გაერკვა, ათი წამი უკვე
დაეკარგა. ინდურაინი პანტანის წუთითა
და 24 წამით ჩამორჩა. ზულესა და რისს
მიგელისნარი დრო ჩაწერეს, რისი გამოც
ლიდერთა განსაზღვრა არ შეეცვლია. სამა-
გიეროდ, სამმა მბოროლმა: იტალიელმა მა-
ურიკო ფინდრეისტმა, ფრანგმა ჟაკი დი-
ურანმა და რუსმა ევგენი ბერნინმა ესოდენ
ძიმზე გამოცდა ვეღარ აიტანა და წლევე-
ნდელ ტურს თავი შუა გასაზე მიანება.

გუშინ მბოროლებს უარესი ელოდათ: ბუ-
რდუაზონიდან სენტეტიამდე 199 კილო-
მეტრი უნდა გაეარათ.

მიხი ნინუა

მსოფლიო

დიდი პრიზებით
— ჩამპიონატისკენ

4 აგვისტოს გეტებორგში მსოფლიოს
ჩემპიონატი რომ იწყება, მისთვის მძლეო-
ნისთვის ვარსკვლავები ევროპული გრან-
პრის ურიცხვ შეჯიბრში ემაღებიან.

ოთხმამათს ნიკის დიდ პრიზზე 1500
მეტრზე რბენის თავისივე მსოფლიო რე-
კორდი, 1992 წელს იტალიის ქალაქ რიე-
ტიში რომ დაამყარა, წამსწევრით გაუ-
მჯობესა ალკირელმა ნურადინ მარსე-
ლიმ. მისი ახალი შედეგია 3.27,37. ისევე,
როგორც ამ ათიოდელ დღის წინ, პარიზში
2000 მეტრზე რბენის რეკორდის გაუმჯო-
ბესებისას, ნურადინი ისევ მისმავე მძამ, სა-
ხელად ალმი გააქანა. მორსელიმ ბოლო
წრე 53 წამში გაიბრინა.

ორგანიზატორებმა ალკირელი განარი-
დეს 21 წლის ბურუნდელ ვენსტე ნია-
ნგბოს, რომელიც შვეიცარიაში კი ვარჯი-
შობს, მაგრამ შინაოშეშობა და გენოციდ-
ებით მოცულ სამშობლოში ჩასვლას წლის
ბოლოს მაინც აპირებს. ნიანგბომ ხუთი
დღით ადრე, ლონდონში ირბინა 1500 მე-
ტრზე და 3.33,30 აჩვენა, რაც იმ დროს სე-
ზონის მეორე შედეგი იყო — საუკეთესო
დრო მამსაც მორსელის ეკუთვნოდა.

ნიკაში ბურუნდელმა 2000 მეტრზე ია-
სპარეზა და გაიმარჯვა. სამი კვირის თავზე
გეტებორგში მორსელი — ნიანგბოს საინ-
ტერესო შეჯიბრს უნდა ველოდოთ კლა-
სიკურ 1500-იან გარბენში.

სიმალეზე სტომა წაავი კუბელმა ზა-
ვიერ სორტოშიორმა. ბაპამელი ტონი კე-
მაი 238 სანტიმეტრზე ახტა, კუბელი — 230
სანტიმეტრზე. არადა, კვირას გერმანიაში
ორივენი 237-ზე ახტნენ, მაგრამ სორტოში-
ორმა იმით გაიმარჯვა, რომ სიმალის
აღებას ნაკლები ცდა მონდნობდა.

ვენსტე ნიანგბო

200 მეტრზე ჯონ
რიეკსმა (ბრიტანე-
თი) დაამარცხა ფრა-
ნკი ფრედერიქსი (ნა-
მიბია). მანამდე, ორ-
მამათსაც მთავრად
გრან-პრი — სტოკ-
ჰოლმისა. იქ ჩვენმა
იან ჟელენემ შუბი
87,78 მეტრზე ტყე-
რცა. ჩემი მსოფ-
ლიო რეკორდსმენი
ლონდონში წინა პა-
რასკეს დაამარცხა
ბრიტანელმა სთივ
ბაქლიმ, რომლის
შედეგიც 88,54 მე-
ტრი იყო. იქვე მას-
პინძელი სამშხტო-
მელი ჯონთან ედ-
ვარდსი 17 მეტრსა
და 69 სანტიმეტრზე
გადახტა.

სტოკჰოლმში ამ-
ერიკელმა დენის მი-
ჩელმა 100 მეტრი 10,21 წამში გაიბრინა,
ასევე ამერიკელმა მაიკლ ჯონსონმა კი,
200 მეტრი — 20,16 წამში. მონამბიელ
ქალ მარია ბუტლას 1000 მეტრზე რბენის
მსოფლიო რეკორდის გასაუზოებლად
ხუთი მეტრედი წამი ვერ ეყო.

5000 მეტრზე რბენასა და 3000 მეტრზე
სტიპლ-ჩეისში ლოკალური სენსაციები
აღინუსა. პირველ დისტანციაზე კნეილ
ისმაილ კირეისგან მსოფლიო რეკორდს
ულოდნენ, მაგრამ გაიმარჯვა მისმავე თან-
მემამულე მემ კეროიომ (13.02).
სტიპლ-ჩეისში 21 წლის კრისტოფერ
კოსკამ, რომელმაც ფენშიშველმა ირბი-
ნა, აჯობა მოუხვია კიპატნუსის და მძლეო-
ნის ისტორიაში მეშვიდე შედეგსაც
(8.06,68) მიაღწია. კოსკაცა და კიპატნუ-
იკ კენიელები არიან.

გეტ-მონდოელმა მოკრიკიტებმა ინგ-
ლისელებს მესამე ტესაზე ურეულოდ
მცირე დროში, სულ რაღაც ორდღეზზე-
ვარში რომ მოუღეს, ტონის მორე მატ-
ჩამდე უქმად დაჩინეს. ზოდა, ტესტი-
სთვის შეგულებული ბოლო, მეხუთე
დღეზე უკვე — ემსაზონის ადრეობრივ
საზოგადო უპროგრესო საზოგადოებრივ
იჩითოდღას მატჩი გაუმართეს და ისიც
მეოცეს ათასობაში ახტაჩაღეს ნაკტების
ყოფილმა და ქვიშვლენის ამფამინდე-
ლმა კაპიტანმა, 40 წლის ალან ბორდერმა
გადაიფიქრა დიდი სპორტისთვის თავის
მინებება და არდადეგების შემდეგ გამო-
აცხადა, კიდევ ერთ წელს ვითამაშებო-
ბორდერის თავაცაცობით ქვიშვლენდ
წელს თავის ისტორიაში პირველად მოი-
გო ავსტრალიის შტატების ჩემპიონატი.
ეწ. შეფილდ შოლდი, რომლის დაცვა
ოქტომბრიდან მოუწევს.

სამშაბათს, არლინგტონში (ტენესი), კე-
ტბორთის უმთავრესი ლიგების ვარსკვლა-
ვთა 66-ე მატჩში ეროვნულმა ლიგამ 8:2
დაამარცხა ამერიკის ლიგა. გამარჯვებუ-
ლთა დამწვევი პიჩერი იყო იამონელი ზი-
დეო ნოოა, რომლის თამაშების საჩვენე-
ბლადაც მისი სამშობლოს ბევრ ქალაქში
გოგანტური ტელეეკრანები დაუდგამთ. ია-
პონელი „ლოს-ანჯელის დოჯერსში“ კი
თამაშობს, მაგრამ ინგლისურად თურმე
გერა ლაპარაკობს.

ბრიტანეთის უიბრეფელსმა ლიგის რა-
გბის კლუბმა „ვიგანსი“, ვინც გახსნა გა-
ფხულზე რუბერტ მერდოქის მიერ მოწ-
ყობილ ევროპის სუპერ-ლიგაში უნდა ჩა-
ებას. განაცხადა, რომ ერთობ საჩივარი
კონტრაქტი შესთავაზა ახალწელანდიელ
გოლათ ჯონა ლოშლეს, სამი კვირის წინ
აფრიკაში გამართულ რაგბის მსოფლიო
თასზე სათითაოდ ყველა ბრიტანული გუ-
ნდი რომ გათელა. ვიგანელებს თანხის
ოღენობა არ გაუმხელდათ, ისე კი აღიარე-
ბენ, რომ ლოშლეს იმდენი წინადადება აქ-
ვს მიღებული, არჩევა გაუჭირდებათ. არა-
და, ლოშლე აცხადებს, რომ რაგბიდან
წასვლას არსად აპირებს, ვიგანელებს კი
იგი თურმე იმისთვის სჭირდებათ, მოსიყ-
რეთა ახალი მასები რომ მოიზიდონ —
დახვთ, ლიგის რაგბში როგორი ფენომე-
ნი გვევსო!

სამხრეთი აფრიკის ორი უმთავრესი ტე-
ლეკომპანია: SABC და M-NET სასაზარ-
თლოში ურჩვის თავისივე ქვეყნის რაგბის
კავშირს. საქმე ისაა, რომ კავშირის პრეზი-
დენტმა ლუი ლიგტამ მსოფლიო თაისი
ფინანსის წინააღმდეგ ავსტრალიელ მედლის
მაგნატ რუბერტ მერდოქთან ისტო-
რიული გაროგება რომ გამოაქვეყნა, ეს
კომპანები მხოვდნენ, რომ გაიხიდან სას-
რავი ზელოდან გამოეცლებათ: აქამდე
ხომ ისინი გადსცემდნენ „ჰორიკიტა“ სა-
ერთაშორისო მატჩებსა და შინაურ „ქა-
რის თასს“, როგორც ექსპერტები აღნი-
შნავენ, სასამართლო მომჩივნებს დაუ-
პერს მხარს.

სარგბიელი
სპორტული გაზეთი
გამოდის სამშაბათობითა და
პარასკეობით. ინდექსი 66 441

მთავარი რედაქტორი
ზურაბა შოცხვაშვილი
რედაქტორი
თამაზ მობრიაშვილი
სარედაქციო კოლეგია:
ბიბა ახალაძე
ილია ბაგვაშვილი
ზაალ ბიბინიშვილი
(მთავარი რედაქტორის მოადგილე)
ამაშა კაპარაცხელი
ზურაბ მამაშვილი
მეზაბ რატიშვილი
ამაშა რიხაშვილი
(ტექნიკური რედაქტორი)

კომერციული დირექტორი
ბიორგი ოქროშაშვილი
დამფუძნებელი: შეზღუდული პასუ-
ხისმგებლობის საზოგადოება —
საგამოცემლო ფირმა „მარდი“
რედაქციის მისამართი: თბილისი,
აღ. ყაზბეგის გამზ. 42, II კორპუსი,
IV საბუთი. წერილებისა და სხვა
საფოსტო გზავნილებისთვის: თბი-
ლისი - 79, საფოსტო ყუთი 208.
ტელეფონი: 39 48 29